

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekomni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani: Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Težka pot slovenskega naroda k svobodi.

Jezernik Baltazar, kmet v Št. Ilju pri Velenju.

Dvajset let mineva. Z bolečino se spominjamo onega julijskega jutra 1. 1914., ko so se slovenski možje in fantje poslavljali od svojcev. Odtrgani od svojih dragih, so odhajali proč od rodnih gričev in poljan, na sever in jug, kjer je izorevalo naše žitje, da je smrt imela obilno žetev; kjer so topovi in mitraljeze izpele uspravanko-posmrtnico mnogim sinovom slovenskega naroda. Ob njih grobovih ni bilo solza, čisto ne molitve v zadnji poždrav, le odjek bobnenja je odmeval s hriba v dol. Domovina pa je plakala, otožna, osamela, kakor list v burji in viharju. Preslabotne so moje moči, da bi mogel izraziti vse ono gorje, ki ga je občutil cvet slovenskega naroda, ko je venel, umiral na tuji grudi... Tuja, oziroma potujčena, pa tudi rodna zemlja je srkala kri naših mučnikov. V nedopovedljivem upanju so upirali izgnanci svoje rosne poglede tja preko gora, kjer morda piše pismo osamela mamica, žena, sin, hčerka v okrutno daljino.

Tudi k Bogu se je oziral slovenski rojak z iskreno molitvijo, z vzdihom, da že skoraj zasine žar svobodnega solnca na svoje. Ko bi še bil živel v tistih dneh Gregorčič, slavec nekdanj solnčnih goriških brd, kojim so laški topovi odvezli življenje, kojih uničeni, obžgani hribovi in planote so izpričevale gorje! Morda je slutil, ko nam je zapisal ono proroško: »Takrat se spomni, bistra Soča, kar gorko srce ti naroča!«

Vse na svetu je minljivo, žalna tragedija se je bližala koncu. Izmučeni so se povračali ostali v naročje svoji domovini. Z novim upanjem, še z večjo ljubeznijo je zopet poprijel slovenski oratar za plug ter izoral brazde v rodno prst. Hvaležno je uprl svoj pogled k Stvarniku z vročo molitvijo, da rodna gruda ne preganja več svojih sinov, temveč da tudi ona kliče blagoslova vsem, ki jo tako ljubijo. Že pred svetovno vojno je v slovenskem narodu dozorevala misel, kako se izviti iz dolgoletnega robstva; kajti nemški šovinizem je vedno bolj sistematično bil na delu, da se ustvari nemški most do Adrije. Ovira k temu je bil probujajoči se slovenski narod; naši politični voditelji, pisatelji, časopisje, vse je bilo na delu. Med svetovno vojno pa je čas dopešil delo. Jugoslovanski odbor je deloval v tujini, doma pa naši voditelji, ki v najtežjih dnevih niso zapustili svojih; že leta 1917. je dr. Korošec v

dunajskem parlamentu zahteval svobodo na podlagi majniške deklaracije. Tudi naši bojevniki so o tem razmišljali. »Judenburg« s svojimi mučenci se je oglašal v naših dušah; predor solunske fronte je razgibal slovenske fante in može ob Taljamentu, v Tirolih, kjer sta 17. in 2. planinski strelski polk dala glasno izraza preokretu, kojega geslo je bilo: mir, svoboda. Saj so mnogim še v spominu oktobrski dnevi 1. 1918.

Končano gorje ... mirovni pogoji. Borba pa se delno še nadaljuje med takratnimi državniki za naše že itak skromno odmerjeno ozemlje. Premalo je bilo vezi med tujino in domovino v tistih dneh, preskromna naša energija. Korotan, kjer je Gosposvetski zvon izpeval slovenske zvoke nekdanj, tudi ti si moral piti kri slovenskih fantov. Malgajev grob je Korotan... Zvon pa dol z raynine kliče nam: »Greh nesloge raz sebe operimo, naše moči pa s slogo

okrepimo.« S skupnimi močmi smo si zgradili svoj dom, svojo lastno državo, z željo, da bodi to dom bratstva, da kot bratje v njej živimo, ter da tudi kot bratje pravilne jugoslovanske miselnosti, prepojene z nezlomljivo energijo zavesti, branimo ta svoj dom. V nas pa mora vedno kliti zdravo razumevanje, da je dobro urejen dom v dobro domači družini. Mnogo že spava v Bogu mož, mnogim še čas reže brazde v njih čela. Slovenski narod jim bo ohranil vedno neizbrisen spomin hvaležnosti, ker so res s pravo ljubeznijo delali in ljubili svoj rod in svoje dobro zvesto ljudstvo. Slava vam, legionarji jugoslovanski: dr. Krek, dr. Lovro Pogacnik, dr. Karel Verstovšek, dr. Jerovšek itd. Še mnogi drugi, kojih imena na tem mestu ne morem navesti. Domovina vam vsem dolguje hvaležnosti... Naj nas spomin na te može krepi in poživlja naše razdvojene moči in duha, da bo vse naše delo v srečo in veličino naše države kraljevine Jugoslavije in vseh njenih sinov. Če bi pa kedaj vihar zadivjal ob njo, naj se razbije ob granitni moči in slogi vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V NAŠI DRŽAVI.

Klerikalnega zmaja ubijajo. Kaj pomenja klerikalizem, naši čitatelji dobro vedo. Ne pomenja nič drugega kot dejavno, dosledno krščanstvo, ki uravnava celega človeka, njegovo zasebno in javno življenje. Ker svobodomislecem meščanskega in socialističnega

Znani izumitelj smrtnih žarkov 77letni dr. Nikola Tesla, ameriški učenjak, ki je rodom iz Jugoslavije.

kova takšno krščanstvo ne ugaja, ga hočejo spraviti ob kredit z označbo, ki malo diši po psovki — saj liberalci in socialisti imajo z njo tak namen — »klerikalizem«. Že leta in leta pobijajo po Sloveniji klerikalnega zmaja. »Jutro« je napovedlo, da je že ubit. Glavni tajnik »Boja« VI. Fabijančič pa je na nekem zborovanju v Sarajevu pred nekaj dnevi rekel: »Edino »Boj« je tisti, ki je dokončno uničil klerikalnega zmaja v Sloveniji, kar se doslej še nikomur ni posrečilo.« Sedaj pa bo g. Fabijančič zopet našel milost v očeh »Jutra«, ki jo je izgubil. Če jo je sploh izgubil! Fabijančič pa bi bolj razveselil slovensko ljudstvo, ako bi bil zmago-slavno izpovedal, da je ubit »zmaj korupcije«.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija in Mala antanta. Avstrijski podkancelar Starhemberg se je mudil v Italiji, Dollfussova soproga je bila na obisku pri gospe Mussolini in tudi Dollfuss sam bo zopet posetil Mussolinija. Časopisje razglša, da razmotrivajo v Rimu o stališču Avstrije napram Mali antanti. V doglednem času bi naj posetila Rim francoski in čehoslovaški zunanji minister, ker so pogajanja za sporazum med Italijo ter Francijo znatno napredovala. — Dne 18. julija

izzvenel v te besede: »Semkaj moramo poromati vsi, tudi nositelji državne avtoritete (oblasti), k Materi božji dobrega sveta. V današnjih dneh in tednih je to posebno potrebno in za vsak dober svet, ki ga tukaj dobimo pri Materi božji, se iskreno zahvaljujemo.« Mi smo mnenja, da to nima dosti opraviti s pravo pobožnostjo.« Tako piše »Deutsche Zeitung«. Po njenem mnenju molitev k Materi božji, priporočilo Materi dobrega sveta, prošnja za dober svet, zahvala zanj nima nič opraviti s pravo pobožnostjo. Ali je morda prava pobožnost to, kar počenjajo vzorniki celjskega hitlerjevskega lista, nemški narodni socialisti: proslavljanje nemških poganjskih malikov in pobijanje ljudi, kakor se je to zgodilo v hitlerjevski Nemčiji 30. junija tega leta?!

Rožni venec. Ta prelepa, božji Materi tako ljuba molitev ne najde milosti v očeh oholih posvetnjakov. Čimbolj je svet okužen z duhom lažnjivega svobodomiselstva in naprednjaštva, tem bolj se odtuja rožnemu vencu. Zato je presveta Devica, ko se je ob začetku zavladanja liberalizma prikazala v Lurdu, imela v svoji roki rožni venec. Niti ta prikazen ni izučila in popravila liberalizma, ki je v svojem posvetnjaškem duhu gluha in slepa za vse, kar je nadnaravno. Liberallec ne zna moliti rožnega venca ter ga tudi ne moli. V svoji protibožni zagrizenosti gre še dalje: preprečiti hoče, da bi ga drugi molili, zlasti bi ga ne smeli moliti možje. Mož, ki javno moli rožni venec, je v liberalnih in socialističnih krogih in časnikih ožigosan kot »pobožnjak«, kot »roženvenčar«, »slabič« itd. V resnici pa se možem ni treba sramovati, če molijo rožni

venec. So v dobri družbi: princ Evgen, general Lavdon, general Radecky so bili vneti in vestni molilci rožnega venca. Ko je bil letos umorjen poljski notranji minister Pieracki, prijatelj maršala Pilsudskega, je v nagrobnem govoru monsignor Piapiawsky rekel o njem med drugim naslednje: »V svoji mladosti je nosil Boga v srcu. Med svetovno vojno je šel v boj za domovino z rožnim vencem Matere božje, ki mu ga je dala njegova mati.« Rožni venec ne pomenja in povzroča slabosti, marveč je molitev močnih.

novejšem času na Ježi pri Črnučah. Pri pregledu utopljenca so ugotovili orožniki, da ima v zatilniku dve rani. Ker je obstojal pri Majdiču sum na zločin, so njegovo truplo sodno raztelesili. Komisija je ugotovila, da gre za nesrečo, ker je bila lobanja cela in izvirata rani od padca v globočino. Majdič se je bavil s pletenjem košar ter je stanoval bliže Ljubljane. Ker je bil usodepolnega dne po opravkih v svoji rojstni vasi, se je zglasil tudi na domu. Ostal je tam pozno v noč in še le ob dveh čez polnoč je hotel proti domu. Kakor vse kaže, je sedel na rob vodnjaka, kjer je zadremal in padel v vodnjak, v katerem je utonil.

Požar uničil pristavo. V Škofji Loki na Poljanski cesti je uničil ogenj pristavo mesarja Matevža Hafnerja. Škoda cenijo na 50.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Po strelji oškodovani živinorejci v Beli Krajini. Med nevihtami v zadnjih dneh je napravil udar strele precej škode živinorejcem po Beli Krajini. Posestniku Goršetu iz Obrha pri Dragotušu je ubila strela vola in dve kravi, od katerih je bila ena breja. Istega dne je bil vsled strele ob dvoje glav posestnik Jurij Tkalič iz Pribincev pri Adlešičih. V Loki pri Črnomlju je treščila strela tako blizu svinjaka, da je morala posestnica doklati dva prašiča.

Požar je uničil gospodarsko poslopje g. Peclju v Podgradu pri Zalogu na Kranjskem. Gasilci so obvarovali hišo.

Vsled udara strele je pogorelo gospodarsko poslopje posestn. Mariji Zmrzli-

Osebne vesti.

Morda v tisoč letih enkrat! Nedeljski »Slovenec« poroča, da je slavil zadnjo nedeljo v župniji Breznica na Gorenjskem biserno mašo g. kanonik dr. Ivan Svetina. Za biserni mašniški jubilej mu je pridigal prelat Tomo Zupan, železomašnik, ki je bil jubilarov slavnostni govornik na novi in zlati maši. Taki jubileji se obhajajo tekom tisoč let — morda enkrat!

Umrl je na posledicah solnčarice g. dr. Janže Ncvak, advokat v Ljubljani in organizator Pucljeve kmečke mladine.

Nesreče.

Utonil je pri kopanju v Dravi v Mariboru zadnjo nedeljo popoldne 18letni slaščičarski vajenec Ivan Vogrin.

Dveletna deklica utonila v mlaki. Pri posestniku Lajščaku pri Sv. Križu so bili domači zaposleni pri mlatilnici. Dveletna Lajščakova hčerkica Micika se je igrala z deco pri kopici slame in je zginila na sosedov vrt. V sosedovem sadovnjaku je mlaka za napajanje živine in v to precej globoko vodo je padel otrok in utonil.

Že zopet je gorelo na Dravskem polju. V Šikolah v župniji Cirkovce na Dravskem polju je upepelil podtaknjen ogenj gospodarsko poslopje g. Jilmana. Zgorel je škedenj, šupa, mlatilnica, žito in razno orodje. V nevarnosti so bili celo mlatiči, ki so spali na škedenju.

Gospodarsko poslopje žrtev strele. Na Radizelu pri Račah je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Franca Špeleca.

Strela je udarila med nevihto v Sp. Lažah pri Poljčanah v kovačnico poleg gostilne Mlaker. Domači so ogenj pogasili.

Kozolec pogorel. Na Vasi pri Vrhniki je pogorel na samem stoječi kozolec, last posestnika Pavla Japlja, po domače Flandra. Gre za požig.

Gospodarsko poslopje pogorelo. V Dorfarih pri Škofji Loki je pogorelo posestniku Jeku gospodarsko poslopje, obstoječe iz škedenja, hleva in šupe. Gasilci so oteli hišo.

Domačija pogorela. Na Strmci pri Vačah na Kranjskem je pogorela domačija posestnika Franca Hribarja. Razen hiše in gospodarskega poslopja je pogorelo dosti krme in spravljeni poljski pridelki. Gasilci so preprečili, da se ni razširil ogenj na sosedna poslopja.

Najdba mrtveca v vodnjaku. Zjutraj pri zajemanju vode iz vodnjaka so našli v Podgorici pri Ljubljani truplo 51letnega Vinka Majdiča, ki je stanoval v

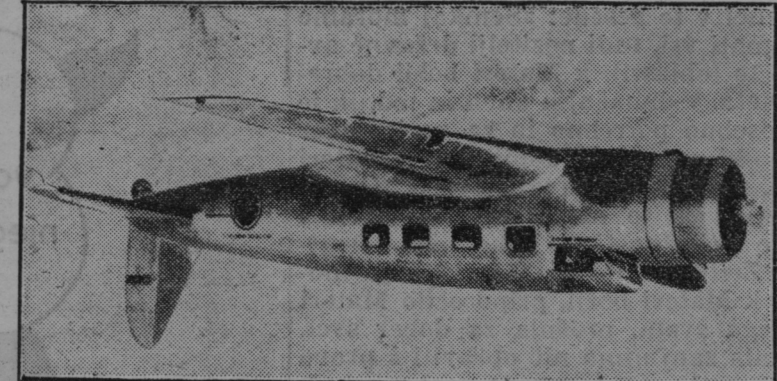
Ptuj in vsa širša okolica

kupuje v trgovini

Tiskarne sv. Cirila

Ptuj, Slovenski trg 7.

Letalo, ki bo obratovalo preko morja na razdaljo Njujork — Moskva.

Levo:

Amerikanska letalska častnika: Viljem Kepner, major (sredina) in kapitan Albert Stevens (levo) sta pripravljena za dvig v višino 25.000 m. Oficirja se nameravata muditi v stratosferi 4 ure.

kar v Sp. Brniku, občina Cerklje pri Kranju. Sosed je rešil z nevarnostjo za lastno življenje živino.

Mladenka utonila. V Novem mestu je utonila v Krki 24letna mladenka Renika Mojstrovich.

Brata utonila. Zadnje nedeljo sta utonila pri kopanju v Savi 11letni Jurij in 9letni Janko Štancer iz Zagreba. Mudila sta se na počitnicah pri starem očetu v Vikrčah pri Ljubljani.

Voznik pod vozom. Na Večni poti pri Ljubljani je peljal 31letni voznik Peter Erjavac težak voz zabojev. Eden od zabojev je padel na konje, ti so se splašili, zdvijali in voz je šel vozniku preko trebuha. Težko poškodovanega so oddali v ljubljansko bolnico.

Strahovita povodenj, ki je trajala tri dni v minulem tednu, je pustošila pokrajine južne Poljske. V poplavljenem ozemlju je 50.000 družin z 200.000 člani brez strehe. Poplavljenecem so dovažali živila z letali. Poplava je zahtevala na stotine smrtnih žrtev. Vode so začele odadati 19. julija.

Razne novice.

Razstava proti brezbožništvu, katero je organiziralo ženevsko društvo »Za Boga«, se preseli te dni iz Ljubljane v Celje. V Maribor pride za Mariborski teden prve dni avgusta in bo na vpogled v eni izmed šol. Razstava je žela v Ljubljani zanimanje in opozarjamo na njo podeželane. Brezbožniki, ki se žalibog šopirijo po celem svetu, prirejajo protiverske razstave zlasti po Rusiji in omenjena razstava nastopa za obrambo največje svetinje — vere!

Prostor ni primeren. Mnogo se je že razpravljalo o tem, kje bi naj se zgradila pravoslavna cerkev v Mariboru. Večina mariborskega prebivalstva je za to, da bi ta cerkev se postavila kje v magdalenskem predmestju. Nekater-

niki pa so si izbrali Trg svobode, prostor pred poslopjem sreskega načelstva in drugih uradov in tik ob gradu, ki je last mariborske občine in kjer se bodo namestili občinski uradi. Na ta prostor ne spada nobena cerkev, in sicer iz prometnih in arhitektonskih razlogov. O tem je prepričano mariborsko prebivalstvo v ogromni večini. Ako bi se ga vprašalo za njegovo mnenje, bi 99% bilo proti vsakemu zazidanju tega prostora. Prostor mora ostati nezazidan, kakor je bil prej. Nanj spada spomenik kralja Petra, ki se ga je hotelo že pred leti tamkaj postaviti. Pride pa še v poštev poseben, in sicer prav tehten razlog, in to je prevelika bližina frančiškanske cerkve. Ko se je pred par leti hotelo v Beogradu zgraditi ka-

toliška cerkev v bližini pravoslavne cerkve sv. Marka, je oblast odločila, da se to ne sme zgoditi, ker bi prevelika bližina dveh cerkva različnih veroizpovedanj mogla motiti vršenje bogoslužja v cerkvah. V Beogradu pa je bila razdalja med prostorom, kjer stoji pravoslavna cerkev sv. Marka, in med prostorom, kjer so nameravali zidati katoliško cerkev, veliko večja nego bi bila razdalja med frančiškansko cerkvijo in nameravano pravoslavno cerkvijo. Občinski svet mesta Maribora bo na svoji seji, ki se bo na njej razpravljalo o tej zadevi, gotovo upošteval te povsem stvarne razloge.

Pri kapucinih v Celju se bo vršila od 31. julija do 2. avgusta slovesna tridnevna v čast sv. Konradu, ki je bil letos na binkoštno nedeljo v Rimu svetnikom prištet! Vsak dan bosta dve pridigi, ena zjutraj ob pol 6., ena zvečer ob 6. uri! Slovesni zaključek tridnevne bo na Porcijunkulo ob 9. uri! Najpred bo imel mil. g. stolni prošt dr. Vraber slavnostno pridigo, potem sledi svečana pontifikalna sv. maša, katero bo opravil sam Prezviseveni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič! Nazadnje zahvalna pesem. Razun te svečanosti se bo vršil v kapucinski cerkvi v soboto 4. avg. zvečer ob 8. uri **cerkveni koncert!** Čisti dobiček je namenjen za novi glavni oltar, ki je bil ta mesec postavljen v kapucinski cerkvi.

Trgovski potnik okraden. Trgovskemu potniku Martinu Svete iz Ljublja-

Poskusni napad s plini na belgijsko prestolico Brüssel.

ne je bilo ukradenih iz aktovke ob priliki potovanja z avtomobilom 7500 Din.

Neznosna vročina in suša v Ameriki. Strahovita suša je zajela deset držav v Severni Ameriki, ki se razprostirajo v območju reke Misscuri. Deževalo že ni nad 30 dni in vlada neznosna vročina. Suša je čisto uničila poljske pridelke in živina je radi pomanjkanja vode v obupnem stanju. Radi pomanjkanja vode pošiljajo farmarji živino v klavnice. Živina ni samo brez vode, ampak tudi brez krme, saj nudijo nepregledno obširni pašniki sliko pogorišč. Po mestih je življenje kot izumrlo. Zaprte so šole in trgovine. Ljudje se skrivajo po kletih. Po tovarnah delajo samo po par ur v nočeh. Radi vročine je zastalo gospodarsko življenje. Skoro vse reke in potoki so usahnili in postaja položaj z vsakim dnevom obupnejši. Če bo trajala suša še en teden, bo poginila vsa živina. Vodo deli ljudem oblast.

Tečaj za vojaško-glasbeno šolo v Vršču je razpisan. To leto se sprejme 50 mladeničev, starih od 14 do 16 let. Vsa pojasnila lahko dobite pri kapelmiku Josipu Petroviču. Vsak dan od 9. do 11. ure v Narodnem domu, Maribor.

Prof. dr. Karl Glaser — Obris življenja in dela. Spisal dr. Dolar. Knjiga, ki nam prikazuje izrednega moža domoljuba, stane le 8 Din in se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »**Franz Josefova**« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

Dr. med. Klara Kukovec, Krekova ulica 18, zopet redno ordinira. 732

Obžalovanja vredni slučaji.

Vlomilci so vdrl v pisalno mizo posestnika in krčmarja pri Sv. Marjeti ob Pesnici g. Alojza Schickerja in so mu odnesli 3000 Din.

Hitro prijeto vlomilec. Neznanec se je te dni v Mariboru splazil v hišo v Gosposki ulici, v kateri je trgovina krojača Cverlina. V noči je hotel izropati

Največje lopove zasledujejo na Angleskem s pomočjo avtomobilov, letal in radija.

denar, a ga je zmotil pri tem poslu nenadoma se vrnuli domači sin. Vlomilec je ubil veliko izložbeno šipo in srečno utekel, dasiravno se je hudo obrezal po roki na šipi. Dne 19. t. m. zvečer je videl nekdo na mostu v Sp. Dupleku, kako si je mlad človek povezoval ranjeno roko in je obvestil orožniško patroljo. Orožnikom je priznal prijeto, da se piše Milan Širok, je zbežal iz Gorice in se je ranil ob razbiti šipi v Mariboru. Orožniki so predali Široka mariborski policiji, kjer so ga zaslišali. Širok je prišel v našo državo pred meseci. V Ljubljani je že bil zaprt radi špionaže ter izgnan v Avstrijo, odkoder se je vrnil samovoljno v Jugoslavijo. Star je 30 let in po poklicu zdravniški sluga.

Huda posledica samomorilnega namena. V Ljutomeru pri posestniku Romanu Muratu služi za pastirja 55letni Franc Viher iz Radomščaka. Priletne-ga pastirja je objel obup nad življenjem. Sklenil je samomor s pomočjo električnega toka z visoko napetostjo. Splezal je na stolp električnega daljnovoda iz Fale. Na vrhu stolpa in že prav blizu žic je omahnil in padel na tla skozi veje jelševja. Pri padcu ga je ena od vej tako oplazila po očesu, da bo najbrž ob vid.

Pojasnilo k uboju soseda. V zadnji številki smo kratko poročali o uboju 37letnega posestnika in lovskega čuvaja Jakoba Perneka iz Gruškovja v Halozah. Sedaj je dokazano, da je ubil Perneka 52let stari sosod Jožef Kozel. Oba oménjena soseda sta bila v sovraštvu. Sta se tudi tožarila in usodepolnega dne je prišlo med obema do prepira, ker se je oglasil Pernek pri Kozelu in je zahteval vrnitev najdenega biča. Po Kozelovi izpovedi je hotel lovski čuvaj Kozela ustreliti, a je pri ruvanju za puško padel na tla, nakar mu je iztrgal sosod orožje ter je začel mlatiti po Perneku tako dolgo s puškinim kopitom, da ga je zlomil in je zbiti obležal. Ko je pa sosod zmagovalec videl, da pobiti zopet dviga glavo, ga je obdelal še z motiko do smrti. Kozel je tako divjal, da ni mogel nikdo Perneku priskočiti na pomoč. Ubiti lovski čuvaj zapuščal ženo in 3 otroke.

Trije tički na zatožni klopi. Dne 18. julija je imelo mariborsko sodišče opravka z mlado troperesno detejico, ki ne obeta nič dobrega. Obtoženi so priznali 13 večjih vlomov in tatvin, katere so zagrešili po Slov. goricah. Ivan Slavinec iz Veličan je bil obsojen na 1 leto in 8 mesecev, Ivan Bratko od Šmiklavža na 1½ leta in Anton Peserl iz Brebrovnika na 9 mesecev strogega zapore.

Nepoboljšljiv. Anton Ljubša, 24letni delavec iz Maribora, je bil obsojen pred kratkim radi tatvin na 1 leto pogojno.

Kako postaneš milijonar?

Na ravnokar stavljeno vprašanje je dal pred kratkim odgovor ameriški milijonar Bowers, ki je dajal na svoj 50. rojstni dan radovednim časnikarjem pojasnila na razna vprašanja. Milijonar je pripovedoval: »Kot 20 letni fantin sem pričel z razprodajo časopisov. To službo sem zgubil radi bolezn. Nato sem postal snažilec čevljev in kot tak sem si prihranil par sto dolarjev, za katere me je opeharil neki lopov. Pričel sem pomivati posodo, povsper sem se do službe v hotelu, štedit sem z vsako paro, ne da bi si bil privoščil najmanjšo zabavo. Nisem pušil, ne pil in

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Vozili so seboj vse potrebno za filmanje izrednih dogodkov, živalskih posebnosti in sploh vsega, kar bi doživeli med vožnjo ter med bivanjem in iskanjem po samotnih otokih. Če bi tudi zaklada ne našli, bi naj pokrili izkupiček za potni film vse stroške ekspedicije. Raziskovalci niso bili vezani na čas vrnitve. Vso odgovornost sta prevzela poleg ladijskega kapitana oba brata družabnika John in Jack Stackleton. Člani ekspedicije so se pred odhodom do dobra med seboj spoznali, da spoprijateljili, da bi bil eden drugemu v resnično pomoč za slučaj potrebe in nevarnosti.

Začetkom aprila 1925 so ostavili gospodje Los Angeles in so se ukrcali na jahto »George Washington« v luki San Pedro, ki je pristanišče za Los Angeles.

Po odhodu na prosto morje pustimo našega rudarskega inženjerja, naj pripoveduje, kaj je na

2 tej lepi vožnji po Mehikanskem zapadnem morju videl ter doživel, ker o trpljenju na tem prvem lovu na zaklad ne moremo govoriti. Beleške rajnega prijatelja o naslednji ekspediciji so pisane na udobno opremljeni ladji in radi tega jih pri našam po možnosti dobesedno po nemškem izvirniku.

»Mehikansko morje ob solnčnem vzhodu, skozi celi dan, ob zatonu solca ter v mesečno zvezdnati noči je v aprilu nepopisno čarobno. Povsem mirna vožnja ob pišu prav lahne sapice, ki je preganjala noč in dan morečo vročino, je poživila nas vse, ki smo pluli s precejšnjo brzino, da doživimo med potjo ter na cilju nekaj posebnega, novega ter izrednega čemur bi se naj čudil celi svet.

Vsi nezaposleni smo se rinili v kabino za zemljevide, kjer nam je razlagal kapitan, katere samotne otoke bomo videli, na katerih se izkrcali, da proučimo ter filmamo izrednosti. V prvi vrsti je naglašal, da se odlikuje Mehikansko morje glede morskih velikanov. Nekatero od teh

Ko je šel Ljubša iz sodnega poslopja od razprave, je izmaknil pod sodiščem kolo in je bil radi tega obsojen 18. julija nepogojno na 1 leto in so ga odvedli pazniki iz sodne dvorane v zapor.

Nehvaležni hlapec. Brezposelni Ivan Vuk je prišel letos januarja k posestniku Jožefu Krajncu v Lancovi vasi in prosil za delo. Dobri gospodar je vzel Vuka za hlapca, a ta mu je izmaknil iz omare izkupiček za vole — tri tisočake in pobegnul. Nehvaležnega hlapca so prijeli in 19. julija je bil v Mariboru obsojen na 14 mesecev strogega zapora.

Samomor mesarja. V Novem mestu se je ustrelil 32letni mesar in krčmar Jožef Pogorevčnik. Vzrok samomora neznan. Pogorevčnik je rodom iz Starega trga pri Slovenjgradcu in je že bil zaposlen svoj čas v Mariboru na Slomškovem trgu kot mesar, na Pobrežju in na Košakih.

*

Slovenska Krajina.

Tišina. V nedeljo 15. t. m. smo imeli pri nas slovesnost nove svete maše, ki jo je daroval Vsemogočnemu g. Alojziju Šoštarec iz Sodišnice. Slavnostni pridigar je bil g. Bejek Janko, kaplan v Črensovcih, ki je v svoji pridigi povdarjal zvišenost duhovniškega stanu, težave in tolažbo v duh. stanu. Ljudi se je zbralo od blizu in daleč zelo veliko. Naši ljudje zelo radi hodijo na nove maše in visoko cenijo ter spoštujejo vsakega novomašnika. — Takoj po novi maši so uprizorili tišinski gasilci lepo igro »Cvetina Borogradska«. Obisk je bil zelo dober in tudi igralci so podali svoje vloge v splošnem dobro. — Tudi fantov se je zbralo ob priliki nove maše veliko. V Žokšovi gostilni na Tišini je bilo tudi nekaj fantov, ki so izvali prepir, pa bi skoraj »gor plačali«. Orožniki so naredili red in menda je bilo tudi fantom dovolj.

Dolnja Bistrica. Veliko se je govorilo letos spomladi o regulaciji Mure. Spisali so skupaj že tudi delavce in trdilo se je, da je denar za regulacijo že na razpolago. Na javnem shodu se je povdarjalo, da se nam ni nič obljubljalo,

redkih živali se podijo ter plavajo samo še tod, druge zopet nastopajo v takih množinah, kakor jih je najti težko v kakem drugem morju na svetu. Morska žival hoče imeti svoj mir in baš v Mehikanskem morju ga ima. To morje je bolj izven prometne črte za potniške, tovarne ter ribiške ladje in radi tega se je zbralo tukaj vse, kar beži pred največjim sovražnikom ter uničevalcem živalstva, pred — človekom. Kapitan je nam slikal iz lastnega doživljanja, kako bomo kmalu lahko videli orjaškega morskega slona, ki je že povsod na svetu iztrebljen, le tukaj se še solnči po samotnem pesku otoka Guadelupe. Mehikanska vlada je namreč strogo prepovedala lov na tega sicer povsem nedolžnega morskega velikana. Srečali bomo morskega hudiča, čolnom ter lesenim jadrnicam silno nevarno ribo žagarico, velikanske morske želve, kite itd.

G. kapitan nas je znal tolikanj navdušiti za pomorsko redko živalstvo, da smo kar koprneli radovednosti, kedaj in kje bomo srečali te iz drugih morij baš semkaj pribegle velikane.

Zgodaj zjutraj me je poklical na krov pred solnčnim vzhodom naš fotograf Bill. Pokazal je

Romarjem na Brezje.

Legitimacije smo razposlali. Ako jih bi kdo ne dobil, naj piše v kakoj po nje. Prijave su zaključene in prosimo, da ne pošiljate ljudi na vlak, ki niso prijavljeni, ker bodo plačali dvojno kazen. Legitimacije ne pozabite doma, na odhodni postaji jo dajte žigosati. Na Brezjah como na njo potrdili, da ste bili resjori. Glede otrok smo že pojasnili: do 4 let so povsem prosti, nad štiri plačajo kot vsak odrasli. Vsa druga navodila dobite v vlaku. Pripravljalni odbor.

temveč spravilo, pa žal ne vidimo nikjer nič, kar bi nam kdo spravil. Mura teče svojo pot in dela kmetom škodo, vse govorice o regulaciji so pa utihnile. Kaj je vzrok, da se Mura še vedno ne regulira?

Črensovci. Zadnjič smo poročali, da je dobil »Slovenski gospodar« v naši fari 10 novih naročnikov, danes vam pa sporočamo, da smo dobili v tem mesecu že 51 novih naročnikov

Zarje mladinskega gibanja.

Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Velenju.

Po slovenski zemlji se v Krista in Božje Matere imenu družijo osamljena srca, da postanejo cor unum et anima una — eno srce in ena duša. Iz razbitih kamenčkov se gradi veličasten hram krščanske organizacije, dom večne prosvete. Na njegovem slemenu pa blesti križna roža iz listov združenega slovenskega katoliškega ljudstva. Tak hram ni delo enega dne, ne enega rodu. Doba narodovega življenja je delavnik njegovih gradivcev. Marsikomu

z roko proti levi na zameglene obrise otoka, ki se je dvigal 1300 m nad morsko gladino. Še le proti poldne smo pripluli tako blizu, da smo začeli križariti krog severnega rta otoka. Pripeljali smo se pred samotni otok Guadelupe, katerega so si izbrali morski sloni za svoje poslednje pribežališče. Jahta je zmanjšala brzino, da bi ne zadela ob kako skalo, ob katerih so se odbijali valovi ter vprizarjali na vseh koncih ter krajih mično prikazen mavrice v najbolj solnčnem popoldnevu. Bližali smo se bolj peščeni obali. Skozi daljnoglede smo napenjali oči s krova. Zagledali smo na pesku par ogromnih črnih mas, ki so se mirno solnčile ter predajale počitku, ne me neč se za prihod radovednežev.

Radi plitvine morja je morala ladja spustiti sidro dalje proč od otoka. Spustili so z jahte čoln na jadra. Prav vsi raziskovalci smo se odločili, da se popeljejo v čolnu na otok in si ogledamo od blizu živalsko redkost — morskega slona, ki životari tukaj v zadnjih preostankih nekoč po vseh toplejših morjih razširjenega mogočnega živalskega plemena.

Pristanek v čolnu nam je uspel brez vseh

za »Slovenskega gospodarja«, in sicer v Črensovcih 16, v Gornji Bistrici 15, v Sr. Bistrici 13, v Dol. Bistrici 4, v Trnju 1 in v Žižkih 1. Novoročniki se še vedno oglašajo. V naši fari ima sedaj »Slovenski gospodar« 85 naročnikov. K novemu letu bomo visoko prekoračili številko 100. Tako velikega uspeha nihče ni pričakoval. Hvala lepa vsem naročnikom!

Žižki. Gasilski svetek 15. t. m. so svetili tudi naši gasilci. Pa je bilo menda malo gasilskih čet širom dravske banovine, ki bi obhajale svoj svetek tako, kot so ga naši gasilci, ki so pristopili v krojih k skupnemu svetemu obhajilu. Posnemanja vredno!

Sobota. V sredo 18. t. m. je imelo »Slov. kat. akad. društvo Zavednost v Prekmurju« v Soboti izredni občni zbor. Vreme je bilo slabo, zato obisk ni bil polnoštevilen. Razpravljalo se je o podpornem odseku, o težavah naših studentov, o »Prekmurskem akad. klubu« itd. Izvolil se je nov odbor. Želimo, da bi se mogli vsi sklepi tudi uresničiti.

Bogojina. V nedeljo 29. julija bo pri nas peknovo sveto mašo g. Jožef Berden, pridigoval mu bo stric Berden Andrej, župnik v Martjancah.

pade sredi dela iz rok težko kladivo, ki z njim kleše mramorne sklade, skali se oko, preden zagleda dovršeno svodovje. A blagor mu, kdor v zvesti dnini ogladi le en kamenček, pridene le zrnček skupnemu domu.

Te pomembne besede, ki jih je govoril naš nepozabni dr. Janez Ev. Krek dne 15. septembra l. 1904. na vseslovenskem mladeniškem shodu na Brezjah, nam jasno pričajo o velikem delu, ki ga je vršila takratna mladina. Leto prej pa so se že vršili enaki mladeniški shodi na Ptujski gori, pri Sv. Trojici v Slov. goricah in v Petrovčah. To je bilo veličastno mladinsko gibanje, kojega sadovi ostanejo trajni. Da je bil zlomljen silen pritisk nemštva, ki je bilo vztrajno na delu, da zaslužji celokupni naš narod, da za vedno zatre njegove šege, navade in jezik, se imamo zahvaliti edino takratni mladini in njenim voditeljem. Kdor prebira teda-

na plesal. V starosti 20 let sem posedal premoženje 754.25 dolarjev. Umrl mi je stric, s katerim si nisva bila dobra in mi je zapustil 3 milijone v železniških delnicah. Posnemajte me, gospodje!

Čudovita puška.

Raziskovalnemu zavodu v Kanadi je uspelo, da je znašel puško, koje krogle prekašajo glede učinka vse tozadnevne dosedanje iznajdbe. Krogla poseda aluminijasto kapico, predre vsak jekleni oklep in celo takega, ob katerem so se dosedajni izstrelki komaj neznačajno osmeknili. Vojak pešec, ki bo oborožen s čudovito kanadsko puško, bo lahko onemogočil prodiranje oklop-

nje letnike mladinskih listov, vidi, kako ogromno je bilo delo, ki ga je mladina tedaj vršila. Takrat so mladeniči tekmovali med seboj v delu; cincarjev in nergačev niso poznali. Njihovo geslo je bilo: Na slovenski zemlji naj gospodarijo Slovenci; na svoji zemlji ne trpimo tujcev, še najmanj pa nemškutarjev!

Nastopila pa so leta grozote, ki tudi takratnemu živahnemu mladinskemu gibanju niso prizanesla. Večina najboljših slovenskih sinov je morala na bojišča, od katerih je premnogo našlo tamkaj svoj grob. Pretežna večina poprej neumorno delujočih društev in organizacij je utihnila in zaspala.

Vsakega gorja pa mora biti enkrat konec in tako je bilo tudi svetovne vojne. Znašli smo se v svobodni narodni državi. Zopet smo svobodno zadihali, zopet so se polagoma začele vzbujati naše mladinske organizacije. Njim na čelo pa se je postavil rod, ki je bil preizkušen v trpljenju in strahotah štiriletne vojne. Vendar pa je minilo še skoro deset let, da se je naše mladinsko gibanje povzpelo do predvojne živahnosti.

Nastopila pa je nova doba in ž njou nove naloge. Kjer ni prosvetnih društev, so se fantje združili v delovne skupine pod praporom Katoliške akcije. Z vsem mladinskim ognjem se udeležujejo na polju splošne ljudske prosvete. Pri tem delu jih vodijo vzgledi njihovih predvojnih prednikov ter njihovih voditeljev. Osamosvojitve od tujstva ter narodna in državna svoboda je bil cilj, za katerega je delala mladina v preteklosti; vsestranska duševna in telesna izobrazba ter gospodarska okrepitev pa je cilj, za čigar dosego bo delala v bodočnosti.

★

Nov in prvi dom Kat. akcije. Župnija Stari trg pri Slovenjgradcu in obenem tudi vsa ta dekanija je v nedeljo, dne 15. julija t. l. proslavila pomemben dogodek, o katerem čutim

potrebo, da napišem nekaj vrstic o tem dogodku, ter ga tako predočim naši širši katoliški javnosti. Blagoslovitev novega doma Kat. akcije. Otvorjen je ponos staroteške župnije in cele dekanije. Želimo, da bi bil ta dom res pravo zatočišče vseh dobrih katoliških župljanov, naj bo izbirališče in vrelec prave krščanske izobrazbe in omike tudi vsej dekaniji, bodisi v prosvetnem, duševnem, moralnem in gospodarskem smislu. Vi vsi, ki hočete biti dobri katoličani, pa se v zahvalo našemu graditelju odzovimo hvaležne, da nam je dal pripraviti tak dom s tem, da bomo vedno in ob vsaki priliki napolnili dvorano do zadnjega kotička, ter mu tudi z dejanji pomagali pri njegovem trudapolnem ter požrtvovalnem delu. Bog pa naj blagoslovi ves njegov trud in delo, da bi mnogo uspeha imelo! Bog živi!

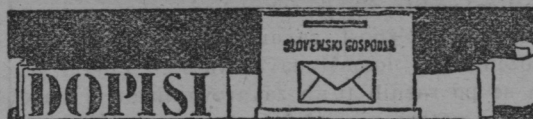
Laporje. Naša fara priredi 5. avg. ob treh popoldne na prostem ob cerkvi in kaplaniji veličastno ljudsko igro »Izgubljeni sin«. Za njo vlada ogromno zanimanje daleč naokoli in javilo jih je svoj prihod že zelo veliko, posebno iz bolj oddaljenih krajev. Igralo jih bo preko 60, med njimi jezdec v narodnih nošah s fanfarami, godci, vozovi, oficirji, študentje itd. Vsa prireditve se bo sproti filmala, pa ne samo igralci, ampak tudi vse zbrano gledajoče občinstvo. Igra se bo slovesno končala v cerkvi z zvonjenjem in orgljami, kamor gremo h koncu vsi med petjem zahvalne pesmi. Ves nastop pripravlja g. bogoslovec Petančič.

Solčava. V prosvetnem oziru ne spimo. Sedaj v poletju seveda počiva prosvetno delo, zato smo se pa bolj živo gibal pozimi. Na Božič je priredilo prosvetno društvo igro »Pri kapelici« in otroško »Pred jaslicami«, ki sta bili podani v splošno zadovoljstvo občinstva, ki je napolnilo dvorano. Obe igri sta bili po-

novljeni ob prav lepi udeležbi na praznik Sv. Treh Kraljev. Cerkevni pevski zbor je nastopil v predpustnem času s spevoigro »Srce in denar«. Vsi pevci so ob lepi udeležbi občinstva prav častno rešili svojo nalogo. Prvo nedeljo v maju so Prosvetno društvo, Dekliška Mar. družba in cerkveni pevski zbor priredili Materinski dan. Spored je bil lep in bogat. Mnogi so bili ganjeni do solz. Udeležba pa je bila toliko kakor še nikdar. Vse po hodniku so stali ljudje. Da je spored občinstvu res ugajal, je najlepši dokaz, da se ljudje po končanem sporedu niso hoteli raziti. Še in še so zahtevali.

Žalec. Katoliška mladina žalske župnije priredi tudi letos v nedeljo, dne 29. t. m. svoje izletniško romanje na priljubljeno Uršlogoro pri Slovenjgradcu. Odhod ob 10. uri z vlakom do Šoštanj, od tam peš. Zvečer ob večni luči večernice, prilika za sv. zakramente, drugo jutro sv. maša po namenu zletnikov. Vabimo vse svoje prijatelje in somišljenike, da se nam pridružijo.

Št. Jurij ob juž. žel. Med našo katoliško mladino se je začelo razvijati bujnejše versko življenje, odkar se je pred kratkim ustanovila fantovska kongregacija in se je ob priliki prihoda naših novomašnikov z izvrstnim uspehom priredila verska igra »Slehnernik«. Kakor se čuje, hočejo naši igralci igro ponoviti. Veliko zanimanje vlada tudi za nameravan zlet na Uršlogoro pri Slovenjgradcu, ki ga priredi naša mladina v nedeljo, dne 29. t. m. Z jutranjim vlakom odhod v Petrovče, kjer bo sv. maša; ob 10. uri z vlakom proti Šoštanju, kjer jo mahnejo peš. Zvečer bodo večernice in drugo jutro sv. maša. Vabimo vse naše prijatelje, da se nam pridružite, ker obeta biti zlet zelo prijeten. Naši dobri dijaki so nam obljubili na zletu prijetno zabavo. Torej na svidenje!

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo 15. t. m. je daroval pri nas novo mašo g. p. Gabriel Škof. Bil je to lep dan za vso župnijo. Novomašnik je doma iz skromne delavske družine.

Pa so mu Šentpeterčani pripravili prav lepo primicijo, da bo ostala v spominu njemu in nam. Slavnostni govornik mu je bil stolni prošt dr. Maks Vraber. Drugo sv. mašo pa je opravil v kapelici Matere božje na Metavskem hribu, katero sta za to priliko dala popolnoma prenoviti posestnika Krepek Anton in Marija. Vsled neugodnega vremena je bila kapelica blagoslovljena mesto v nedeljo popoldne v

nemu avtomobilu in tanku. Početna hitrost krogle znaša 2000 m na sekundo, kar znači trikratno brzino dosedanje navadne krogle iz puške.

==

80letnica železnice preko Semmeringa v Avstriji.

Leta 1848 so pričeli graditi železnico preko Semmeringa, kojega sedla so visoka 980 m, kar je pomenilo za tedanje čase nekaj izrednega. Po preteku 6 let 22. junija 1854 je bila semmerinška železnica predana prometu. Omenjena zveza je stala 22½ milijona staroavstrijskih gld. Njen največji vzpon znaša 1:40. Njena najvišja točka je 897 m, semmerinški predor je dolg 1430 m, pre-

težkoč. Previdno smo se plazili preko skal proti onemu delu obali, kjer so se solnčili sloni. Že prvi pogled na dvanajstorico nam je povedal, da gledamo res nekaj predpotopno velikega. Vsak slon je meril od nosa do konca repa 3 do 5½ m. Počivali so na pesku vsi v istem položaju in po 30 korakov eden od drugega.

Če smo hoteli filmati mirno počivajočo družbo orjakov, smo jih morali razgibati na kak način. Metali smo po uravnavi filmskega aparata kamenčke v zaspance. Ogromne lenobe se niti zmenile niso za zadetke. Le nekako grgranje je bilo čuti iz njihovih globokih trebušnih votlin.

Bližali smo se živalim od zadaj in jih skušali zbuditi iz spanja z debelejšim kamenjem. Vsi smo prasnili nazaj, ko je eden odprl žrelo, ki je bilo dovolj prostorno, da odgrizne z enim stisom človeško glavo. Slon se je postavil na prvi plavuti, začel tolči s ploskastim repom in je gledal jezno na nepričakovane motilce miru.

G. John Stackleton je kot izurjen Amerikanelec zavihtel laso, ki je svišnil po zraku in se zadržnil slonu krog vratu. Vsi smo nategnili dolgo ter močno vrv, da bi zadržali besno grgrajočo

žival in spravili nekoliko življenja v film: »Borba z morskimi sloni«. Naša skupna moč je zalegla toliko, kakor bi hotel eden človek z rokami zaustaviti navzdol se valečo veliko skalo. Pesek nam je zdrčal izpod nog, ko se je v laso ujeti slon obrnil in nas je položil vse z eno kretnjo po tleh. Nameril je glavo proti morju, začel je tolči z repom po pesku, upiraje se na prvi plavuti in siliti proti valovom. Pobrali smo se z vso naglico, hitro zagrabili za vrv, da bi jo omotali krog kake skale in bi vsaj na ta način nekoliko zadržali dobrosrčnega goljata.

Vsi naši naperi so bili zaman. Slon je nategnil krog skale omotani motvoz, ga odtrgal liki sukanec in izginil v penečem valovju. Kmalu po potopljenju se je zopet prikazal, se ozrl proti nam, odprl žrelo, posmehljivo zarenčal in je pričel briti norce iz nas slabotincev.

Med tem, ko smo imeli opravka z enim slonom, se je predramila tudi ostala družina. Zapustivši begunca in ozrši se po drugih, smo zapazili, kako so čakali na nas, podpirajoč se s sprednjimi plavuti in bili visoki najmanj 2½ m. Enajst razdraženih orjakov v nevarno zravn-

pondeljek, ter je isto blagoslovil domači g. župnik Tkavc Anton. Popoldansko pobožnost v kapelici pa je opravil dekan g. Sagaj Alojz iz Hoč, ki je tudi blagoslovil ves prenovljen križ v Trčovi, katerega sta dala prenoviti posestnika Ferline Šima in Julijana. Šentpeterčani so pokazali ob tej priliki ponovno, da so Bogu vdano ljudstvo. — Sadna kupčija se je že pričela. Kupcev je dovolj, a sadja primeroma malo. Za zgodnje sorte jabolk se obeta Din 1.50 do 1.75, pa še upamo na boljše cene. Zato se pa nočemo nič prenačljati s prodajo, tembolj ker je letos sadje res lepo. Tudi vinske gorice še kažejo dobro. Bog nas obvaruj hudega vremena, pa bodo kleti vsaj deloma zopet polne zlahne vinske kaplice. — Naše prosvetno društvo »Skala«, ki je bilo svojčas razpuščeno, še vedno ni vpostavljeno. — Občina Sv. Marjeta ob Pesnici — del iste je vsolan k št. Petru — je baje sklenila popolno izločitev iz tuk. šolskega okoliša in vsolanje otrok v šolo k Sv. Marjeti ob Pesnici. Ta korak bi bil morda iz gospodarskega ozira umesten, a vendar je večina Grušovčanov in Dragučovčanov proti temu. Razlogi zato so različni, kot bližina k št. Petru, drugič šola šolskih sester (dekliška), ki slovi daleč naokrog kot vzoren šolski zavod, kamor starši radi pošiljajo svoje hčerke in ker tudi cerkveno pripadajo ti kraji šentpeterski župniji. No, pa upajmo, da se bo ta zadeva rešila tako, kakor bo všeč ljudstvu. — Sedež žandarmerijske postaje se je prenesel iz št. Petra na Košake, pač pa se je ustanovila ekspozitura pri Sv. Martinu. Tako je sedaj št. Peter brez občine, žandarmerije, okrnitev šole, če bi se izvedel zgoraj naveden sklep, tako da bi št. Peter s svojo slavno zgodovino mnogo izgubil.

Devica Marija v Puščavi. Res bo puščava sedaj, ko je nas zapustil g. organist Joško Kreppek. Bil je vzgleden mladenič in prijatelj lepega petja, katerega je vodil s požrtvovalnostjo skozi šest let. Priljubljen je bil domačinom in drugim, zato ga Bog čuvaj na njegovih potih. — Žalostno so zapeli zvonovi v pondeljek 16. julija, ko so spremili v obilni udeležbi k večnemu počitku Marijino družbenico Micko Rutar. Pokojna je dalj časa bolehala za jetiko, kateri je pa v kljub zdravljenju podlegla. Poklical jo je Vsemogočni v dekliški dobi

pred sodbo, ki pač ni bila težka. Rajna je bila vzgledna in ponižna, zato ji veljajo besede — pravičnih spomin je večni!

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo 15. julija je priredila naša domača Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani po rani sv. maši strokovno gospodarsko predavanje o zavarovanju sploh. Skrajno žalesten je bil začetkom obisk poslušalcev, a proti koncu se jih je nabralo že nekaj več. Prvi je predaval ravnatelj podružnice v Celju g. Mihelčič, in sicer o pomenu zavarovanja in o načinu zavarovanja. Ob tej priliki je povdarjal dejstvo, kako malo se ljudje zanimajo za to važno gospodarsko panogo, dasiravno so časi najhujše krize. Glavna jim je stvar, da so zavarovani, ne vedo pa, zakaj so zavarovani, in kako so zavarovani. Dotični, ki so predavanje poslušali, so gotovo sklenili, ako se dosejajo niso za to posebno zanimali, da hočejo od sedaj naprej obračati večjo pažnjo glede zavarovanja in da bodo vedeli, zakaj plačujejo vsakoletne premije. Želeti bi bilo, da bi vsi tisti, ki so predavanje poslušali, ne obdržali samo zase, temveč se o tem razgovarjali tudi pri sosedih in prijateljih. Iz Puščavske župnije se je udeležil predavanja posestnik g. Jakob Vitzman. Upamo, da bo svojo razumno besedo zastavil onim, ki na predavanju niso bili. Naš že nekdanji prijatelj, sedaj glavni zastopnik Vzajemne zavarov. g. Žebot pa se je dotaknil vprašanja: kjé naj se zavarujemo? Veliko je zavarovalnic, ki nosijo različna lépa imena naših rek in gorá itd., a naša prava domača zavarovalnica je edino »Vzajemna v Ljubljani«. Njen že 33letni račun obstoja nam jasno priča, da zavod danes razpolaga že z ogromno rezervo ter je eden najmočnejših v Jugoslaviji. Številne zahvale o polnem izplačilu zavarovalnih vsot nesrečnim pogorelcem pričajo, da je Vzajemna zav. najboljši naš zavod. Torej vsi šentlovenčani in puščavčani ter okolica vedite, da je takorekoč vaša narodna vzajemna dolžnost, zavarovati vse svoje premoženje pri domači zavarovalnici. Znano je, da se po raznih tujih zavarovalnicah iz naše države potom premij izplačuje nad 400 milj. dinarjev letno. Pomislimo, koliko je to denarja, ki gre iz naše države in iz prometa. Našim kmetom, posestnikom, trgovcem in obrtnikom pa polagamo na srcé, naj ne poslušajo

vsakega agenta, ki mastno govori, temveč naj mu odločno rečejo; jaz sem ali bom zavaroval pri domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani po zastopnikih g. Pušnjaka in Ladineka.

Sv. Ana v Slov. goricah. Poročil se je Viktor Zemljič, prej strežnik v bogoslovju, z Ano Breznik v Ledineku v pondeljek, dne 16. julija 1934. Isti dan po poroki je bila v hiši posveitev presvetemu Srcu Jezusovemu. Godbe in plesa ni bilo, a kljub temu so bili gostje dobre volje in so darovali skupaj 302 Din za ubogega dijaka R.

Sv. Jakob v Slov. gor. V tretje gre rado. Ta izrek se je dobesedno izpolnil pri nas, ko je prihrumel 13. julija strašen vihar s točo. Tako so letos zopet in to nekateri že tretjič zaporedno uničeni naši vinogradi. Ne vemo če kdo, ki ne pozna naših razmer, razume, kakó strašen udarec je bil letos to za nas. Vsi z obupnim srcem gledamo v bodočnost — gospodar in delavec. Kako naj sedaj vsaj za silo ustrezemo nalogu davčne oblasti, ki nam pride te dni prodajat našo borno živino in druge potrebščine.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Zares zaslužen je bil izredno lep pogreb, ki ga je imel pokojni Franc Horvat, pos. in gostilničar tukaj. Ves bližnji in daljni okolš je poznal tega marljivega, skrbnega, ter za vse dobro vnetega gospodarja. Kot dober krščanski mož zasluži tudi skromen spomenik v »Slov. gosp.«. Odkar že stoji daleč znana pokojničkova hiša, je bil vedno njega zvesti naročnik. Tudi njegov sin in oba zeta so vedno v vrstah katoliških mož, in sicer med dejansko udejstvujočimi. Vso hvalo in priznanje pa mu je dolžna domača hranilnica in posojilnica, kateri je dolga leta načeloval v presledkih, pa bodisi kot načelnik nadzorstva ali tudi načelstva. Pred 25 leti je bil med njenimi prvimi ustanovitelji. Koliko časa in truda je žrtvoval procvitu zadruga, vedo le njegovi sovrstniki. Še v svoji zadnji nedolgi boleznii je vedno kazal mnogo zanimanja za njo, ter že težko čakal skorajšnjega konca neznošnih denarnih razmer pri Zadrugi. Naj mu milosten sodnik v nebesih obilo poplača vse njegove trude za obči blagor!

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 16. julija smo pokopali obče spoštovanega g. Martina Trstnjaka, posestnika, trgovca in bivšega gostilni-

nem položaju ni bila šala! Živali so odprle na stežaj žrela, zagrgrale votlo, začele klopotajoče pokati s čeljustmi in mi junaki vsak za svojo skalo! Sloni so se vrteli jezno po pesku, iskali z očmi nevarnost in so se zakotali vsi v smeri proti fotografu, ki je še vedno vztrajal na svojem mestu in snemal naš boj z morskimi sloni. Živali bi ga bile razteple z aparatom vred v solnčni prah, da ni poiskal pravočasno kritja večje skale.

Cela čreda se je zavalila proti morju, zginila v valovju, se prikazovala, pa zopet potapljala, dokler nam ni zginila izpred oči.

Posnetke našega srečanja z redko morskó prikaznijo smo imeli na filmu. Naš namen je bil dosežen v polni meri. Zbrali smo svoje od strahu razmetane ude in odjadrali proti jahti, s katere nas je zasmehoval g. kapitan.

Na jahti nam je pokazal kapitan leta 1874 tiskano knjigo o morskih sesavcih. Tamkaj smo čitali: »Z ladje »Mary Helen« leta 1852 harpunirani in ujeti morski slon samec je bil 5½ m dolg in je dal 1000 l čiste masti. To olje je za mazanje boljše nego od kita in drugih večjih rib. V sve-

tilki gori s svetlim, nekadečim in ne smrdečim plamenom. Radi neprestanega zasledovanja so te živali iztrebili in le zadnji ostanki so se zatekli v kaliforniške vode.«

Mnogo pozneje so odkrili samotni, neobljudeni otok Guadelupe kot zatočišče teh orjakov, ki niso po svoji miroljubni naravi tako oboroženi, da bi se lahko ubranili človeškega preganjalca.

Morski slon se bori samo med sotovariši. Ti boji so omejeni le na čas parenja in jih povzročajo samice, ki se strnejo takrat v cela krđela. Samci ženini se bojujejo med seboj za zmago. Samo zmagovalcu je priznано dostojanstvo, da se lahko imenuje očeta bodočega potomstva. V boju premagani samci se zatečejo na samotne peščene obali, kjer si lečijo rane in upajo v bodočem letu na zmago. Samica je mnogo manjša od samca in meri v odraslem stanju 3 m, med tem ko doseže lahko samec celo dolžino 6 m. Samica ima le po enega mladiča in traja doba nosnosti eno leto.

mostenih je 26 prepadov in most preko »Kalte Rinne« je dolg 184 m in visok 46 m.

Krt in pijavka.

Krt pogine, če bi moral vzdržati brez hrane 24 ur. Pijavka se lahko enkrat nasiti za 6 mesecev.

Statistično dokazano je, da pride na 100 ljudi 5 levičnikov. Levičarstvo je navadno spremljano od jecljanja.

V londonskem živalskem vrtu ali zverinjaku zmečejo zverem letno 300 ton konjskega mesa.

Največ upokojencev ima danes svobodna Irska. Vsak peti Irec prejema nekako pokojnino.

Salje sledi.

čarja iz Vodranec. Rajni je dolgo časa bolehal ter sedaj boleznj podlegel, večkrat okrepčan s tolažili sv. vere, star 73 let. Martin Trstenjak je bil ves čas svojega življenja skrben in pošten katoliški mož in nad 40 let naročnik »Slov. gospodarja«. Njegovo priljubljenost je pokazala velika udeležba pri pogrebu in to ne le iz domače fare, ampak tudi iz sosednih far; osobito je rajnega na njega zadnji poti spremljalo precejšnje število prijateljev in značcev z Središča. Naj v miru počiva!

Sv. Ana in Sv. Barbara v Halozah. V dopisu z dne 11. julija nas je lopov na zvit in prikrit način speljal s tem, da je podpisal našega zanesljivega in dolgoletnega naročnika. Preključujemo krivico, katero smo zagrešili nehote dobri ter ugledni gospej Klari Zavec. Krivda ni na strani uredništva, ampak jo je zakrivil povojni brezvestnež v skrajno hudobni maščevalnosti.

Šmartno pri Slovenjgradcu. V dneh 9., 10. in 11. t. m. se je mudil v naših krajih velečastiti monsignor Vreže. Dne 10. julija je obiskal več znanih rodbin v slovenjgraški okolici, 11. julija je obiskal ob pol 7. sv. mašo na Homecu, kjer je tako priljubljena cerkev Matere božje. Sv. maše so se udeležili njegovi prijatelji, a ko bi bili ljudje vedeli, da bo imel sv. mašo msgr. Vreže, bi bila pa cerkev gotovo polna. — V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo poročali o dveh požarnih nesrečah, v tej številki moramo zabeležiti še eno. V nedeljo 15. t. m. so se zopet zgostili temni oblaki, nastala je nevihta. Med dežjem so padala tudi ledena zrna, ki pa niso napravila nikake škode. A strela, s svojo požigalno silo, ni prizanesla. Udarila je v Golavabuki v Habermutovo gospodarsko poslopje, ki je last slovenjgraškega Šulerja. Ljudje so rešili, kar se je rešiti dalo, poslopje je zgorelo. Gasilska pomoč je nemo-goča, ker je to posestvo že precej visoko na Pohorju in ni v bližini vode. — Isto nedeljo popoldne je imela Prostovoljna gasilska četa v Šmartnem tombolo. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba prav lepa. Prvi dobitek (moško kolo) je dobila Kacova (Lutrova) kuharica, drugi dobitek (vreča koruznega zdroba) je dobil Krpačev Ivanček in tretji dobitek (sodček vina) pa je zadela Kacova gospa. — Še en dogodek, jako važen za našo dekanijo, je bil v nedeljo 15. julija. V Starem trgu je naš prevzvišeni nadpastir, knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič blagoslovil lepo, prostrano dvorano Katoliške akcije. Ker mislimo, da bo »Slov. gospodar« o tej slovesnosti bolj obširno poročal, zato izrekamo mi kot sosedi Starotržanom in njihovemu agilnemu g. župniku Horvatu naše iskrene čestitke z željo, da bi Bog tudi v bodoče oljčno blagoslovil vse njihovo delo na verskem, kulturnem, gospodarskem in socialnem polju.

Cvetkovci. Že davno sem poročal, da smo v okvirju domače gasilske čete osnovali kole-sarski odsek. Ker pa se do danes nismo oglašili, bo si morda kdo mislil, da spimo in da nas niti julijsko vroče solnce ne prebudi iz spanja. Prav pridno delujemo, vsaki mesec se po enkrat shajamo na sestanke in prirejamo izlete. Zadnji večji izlet smo napravili pod vodstvom A. Janžekoviča dne 15. julija v Var. toplice. Prav lepa četa se nas je zbrala v nedeljo zjutraj že ob 5. uri zjutraj pred gas. domom v Cvetkovcih. V prijetnem jutranjem hladu smo jo mahnilo skozi Ormož preko Drave in brez vsakih zaprek smo bili že pred sedmo uro v Varaždinu. Ogledali smo si do-dobra mesto, ki je bilo vse v zastavah, polno naroda; obhajali so namreč 70letnico gasil-stva. Nekoliko smo olajšali nahrbtnike, in

Lajdi naprej, pot je še dolga. Četudi je solnce žgalo, da so bile suknje kmalu odveč in nas je zalival pot, vendar to ni zmanjšalo dobre volje ter veselega razpoloženja. Po vijugasti cesti, ki se vije kot tirolska železnica, med senčnatimi gozdovi, smo prišli srečno na cilj v Var. toplice. Tukaj smo ostali dva dni ter se dodobra skopali; bolj radovedni so jo še pogledali v Ludberg in obiskali grob našega rojaka Tončka Bukovec, ki je pred leti utonil v Dravi in ga je Drava izvrgla še le v Ludbregu, kjer je pokopan. Čas je prehitro potekel, treba je bilo misliti na odhod. Prav težko smo se ločili in: »še pridemo«, smo si rekli, zapuščajoč lepo Hrvaško.

Tepanje pri Konjicah. Tukajšnja gasilska četa se pridno pripravlja na slovesnost blago-slovitve pred letom pozidanega in sedaj dogo-tovljenega gasilskega doma. Ker bo po blago-slovitvi tudi prireditev, koje čisti dobiček je namenjen blagim namenom tega društva, ste vsi prijatelji gasilstva ter nesebične ljubezni do bližnjega že zdaj prisrčno vabljeni! Dan blagoslovitve bo, če Bog da lepo vreme, 5. av-gusta. Zelo hvaležni smo in tudi ostanemo našim vrlim gasilcem, ki so si obenem z gasil-skim domom postavili tudi spomenik požrtvo-valne ljubezni do bližnjega v naših srcih. Mnogi že tudi izražajo davno željo Tepanjčanov, da bi nam naši možje in fantje s pomočjo dobrih okoličanov in blagih dobrotnikov zgra-dili še podružno cerkvico, ker je do župne cerkve v Konjicah in do drugih okoliških cerkva iz Tepanj pot tako dolga. — V zadnjem času so razni kupci nakupili tu naokoli za več vagonov lanskega ter letošnjega sena za ceno od 25 do 30 Din za 100 kg. Izvažajo ga na Čehoslovaško, ki je letos hudo prizadeta od suše.

Vojnik. Že dolgo nismo brali o Vojniku v »Slov. gospodarju«, zato je čas, da spet enkrat vojniške vesti pošljemo po slovenskem Šta-gerju. — Razne bolezni kakor poapnenje žil, srčna vodenica, jetika, rak v grlu, pljučnica, zlasti še možganska kap so pretrgale nit živ-ljenja našim faranom: 80letnemu Francu Čepcu, 63letni Ivan Kukovič, 59letnemu Av-gustu Špeglič, 25letni Mariji Koštomaj, 43let-nemu Francu Stožir, 53letnemu Francu Rezar, 77letni Agati Eller, 75letnemu Andreju Vrečer. Dva izmed teh so spremljali celo godba in gasilci, pri pogrebu Franca Čepca so bila za-stopana skoraj vsa društva celjske gasilske župe. — Lažje rane na glavi je zadobil pri nesreči z motorjem g. Pušnik. — Naše fante moramo postaviti za vzgled vsem katoliškim fantom v Sloveniji. Denar, ki so ga dobili za majo, postavljene za Prevzvišenega ob času sv. birme, so dali za prapor svojega odseka KA.

Št. Andraž pri Velenju. V predzadnji številki »Gospodarja« se je dopisnik, ki ga vsi dobro poznamo, četudi se ni upal podpisati, prav široko razkoračil nad mojim člankom »Mladina se zbira in gradi«, priobčenim v 26. številki »Slov. Gospodarja«. V pomirjenje g. dopisnika izjavljam, da je gori omenjeni dopis bil namenjen celokupni javnosti, ne pa samo naši fari. Očividno pa ima g. dopisnik slabo vest,

Pri razdraženih živcih, glavoholu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe imamo v na-ravni »Franz Josefovi« grenčici domače sred-stvo pri roki, da večja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

da ga je ta članek tako razburil. Ako pa se ne čuti prizadetega, čemu se potem razburja? Da bi se zavzel za druge, ne verjamem, da bi imel toliko inicijative. Da v naši župniji ni liberalcev, je tudi meni dobro znano, saj so naši farani vedno radi podpirali stremljenja naše mladine ter ji šli na roko pri njenem delu. Kar se pa tiče »Domovine«, se pa menda g. dopisnik še spominja, kako si jo je izposo-jeval od drugih, da jo je potem lahko bral. Da bi njegov dopis še bolj učinkoval, je pisec na koncu dostavil prav neslano opazko o ne-miru na koru. Mi pa vsi z g. organistom vred vemo, da na koru ni nobenega nemira; pač pa se nam zdi močno verjetno, da se je g. dō-pisniku o njem sanjalo, ker se mu čestokrat rado zadremlje med sv. mašo. Torej g. dopis-nik, nikar tako naglo naprej; dobro je, da se človek večkrat vsaj za trenutek ozre nazaj v preteklost, kar ga čestokrat obvaruje nepre-mišljenih korakov. — Franjo Tanjšek.

Solčava. Lani 28. decembra smo pokopali najstarejšega moža v župniji, skoro 90letnega Janeza Plesnik. Potem pa ni bilo smrtnega slučaja vse do 17. julija letos. Torej več kakor pol leta, ako izvzamemo smrtno nesrečo, ki se je zgodila 17. maja t. l. v bližini Planinske-ga doma v Logarski dolini, pri kateri je izgu-bila svoja mlado življenje učiteljica Ma-renka Grossman, o čemer pa je že poročal Vaš list. Bila je prepeljana na svoj dom v Žetale. Pač dokaz, kako zdrav je naš planinski kraj. Kdor si hoče okrepiti svoje zdravje, pomiriti svoje živce, naj pride k nam. Prostora je še vedno nekaj, čeprav je letos vsled ugodnega vremena veliko letoviščarjev, pretežno Hrva-tov. — V znameniti Potočki zijalki pod Olševo tudi letos nadaljuje g. profesor Brodar iz Celja svoja raziskovanja. Želimo mu obilo uspeha. — V petek 13. t. m. se je v Hudem prasku na Mrzli gori ponesrečil dijak Prem-schak iz Celja. Ob pol 18. se je ponesrečil, ob pol 24. uri pa je bil že v bolnici v Celju. Res izvrstno je organizirana reševalna služba pri Slov. planinskem društvu.

Nova štifta pri Gornjemgradu. V naši občini, ki se po novem imenuje Gornjigrad okoli-ca, so se v nedeljo, dne 15. julija ponovno vršile občinske volitve. Bili sta dve listi. Zmagala je lista Veršnika Janeza in dobila 138 glasov. Druga lista, kateri na čelu je bil bivši župan Savinšek Janez, pa je dobila 56 glasov. Savin-šek je kandidiral za JNS. Veliko volilcev je izostalo od glasovanja radi nalivov in velike oddaljenosti od volišča. Ljudstvo je znova po-kazalo zrelost svojega mišljenja in izrazilo svoje zaupanje možem, ki to v polni meri za-služijo.

Sv. Rupert nad Laškim. V soboto, dne 21. ju-lja smo izročili hladni zemlji telesne ostanke vrlé matere, gospodinje in vdove Jožefe Guček iz Curnovca št. 6. Umrila je po kratki bolezni v celjski bolnišnici na posledicah operacije. Padla je kot žrtev dela in prevelikega napora na velikem, silno težavnem posestvu v »Jepihih«. Dvakrat omožena, je bila od l. 1932 zopet vdova; sina edinca so poklicali v vojaško službo, dve odrasli hčeri sta se omožili v druge kraje, in sedaj je bila uboga mati sama na obširnem posestvu z 9letno hčerko; preve-liko trud in napor jo je dobesedno ubil. Vrla mati, počivaj v miru! — Umrlo mater Guček so z veliko težavo pripeljali iz Celja v Sv. Ru-pert: v Malibrezi, na Rozmanovem posestvu je velikanski plaz, dolg več kot 100 m, širok do 30 m zasul občinsko, nekdanj okrajno cesto, ki je edina prometna vez med Laškim in Sv. Rupertom. Silno deževje pretečenih tednov je sprožilo v strmem terenu velikansko maso

prsti, da se je začela valiti proti nižavi; zasulo je cesto, da so jo mnogi delavci šele po večdnevnem, trudapolnem delu mogli zopet upostaviti; a po zadnjem nalivu se je plaz spet zbudil in uničil vse dosedanje delo. Zopet se tukaj vidi, kolika krivica se je zgodila celemu kraju, ki plačuje visoko doklado za okrajne ceste, a je oblast pred leti okrajno cesto degradirala v občinsko cesto.

Svetina nad Celjem. Lepa nedelja se bo na Svetini obhajala v nedeljo, dne 5. avgusta. Že na predvečer bodo romarji lahko opravili sv. spoved v romarski cerkvi. V nedeljo bo dvojni opravilo: ob 6. in 10. uri. Prid' vrh planin, mižave sin! Vsak romar, ki je enkrat bil na ožbaldsko nedeljo na Svetini, pravi: Še pojdem na svetinsko goró, vsaj je tam tako veselo, lepó!

Planina pri Sevnici. Živahno življenje je zavladalo v soboto 14. t. m. v Planinskem trgu. Fantje in moške so stavili mlaje, dekleta so plele vence, kinčale cerkev in trg, možnarji so pokali, zvonovi potrkavali. Upravičeno je rekel gospod domačin, da tako lepe Planine še ni videl. Ves trg od Rodeja do župnišča je bil spremenjen v prijeten smrekov gaj, glavni oltar v cerkvi tako okusno ozaljšan, da se je znašla sv. Marjeta kar naenkrat v lepem cvetličnjaku. Njeje na čast in na čast Kristusu, ki je šel drugi dan iz cerkve po trgu, so odeli Planinci cerkev in trg v praznično obleko. Delno čast pa so hoteli izkazati tudi malim in odraslim gojencem, klerikom in duhovnikom Salezijanskega doma iz Rodne, ki so se okrog 140 po številu na štirih vozovih pripeljali v nedeljo 15. t. m. na izlet na prijazno Planino. Planinci pa niso pokazali samo vljudnosti napram tujim gostom, dokazali so tudi svojo gostoljubnost. Vse te goste je bilo namreč treba nasititi. Pa so se skorajžili farani in darovali potrebne stvari: mast, krompir, moko, jajca, solato, olje, jesih, vino. Trške gospe in gospodične pa so pripravile primeren obed, tako da so bili vsi vsestransko zadovoljni. Za povračilo pa so nam s svojo navzočnostjo povzdignili slovesnost farne patrone. Posebno pozornost med sv. mašo in procesijo so vzbujali mali ministrantki, ki so 12 po številu oblečeni v bele srajčke pomnožili asistenco treh duhovnikov in treh bogoslovcev. Slovesnost procesije je zlasti povzdignila Salezijanska godba, sestojeca iz 20 godbenikov. — Pri popoldanski pobožnosti pa smo slovesno ustoličili sliko sv. Janeza Boska. Gospod ravnatelj Špan je naše Planince seznanil z Boskovim življenjem in Salezijanskim sodelovanjem. Po govoru pa so izletniki slovesno popevali lavretanske litanije. Po večernicah pa so igrali, popevali in deklamirali pod cerkveno lipo in nudili Planincem veselo počteno zabavo. Kakor so bili izletniki do nas polni hvaležnosti, tako jim tudi mi izrekamo prav presrečno zahvalo za prijeten dan, ki so ga nam napravili s svojim petjem in igranjem. Naj bo na tem mestu izrečena prav posebna zahvala vsem, ki so pripomogli k tako lepo uspeli cerkveni proslavi in zadovoljivi postrežbi mladih izletnikov. Največje zasluge ima seveda cerkveni ključar g. Miha Kolman, kar naj bo izdano tudi širši javnosti.

Planina pri Sevnici. God farne patrone sv. Marjete smo Planinci slovesno obhajali dne 15. julija. Ves prostor od župnišča do cerkve in od cerkve po spodnjem trgu, koder je šla procesija, smo nasadili s smrečicami. Pripeljali so se ta dan k nam na izlet salezijanski duhovniki, kleriki, godci, gojenci in oratorijanci z Radne. Dopoldne ob pol 10. je bila pridiga, sv. maša in procesija. Pri procesiji in po sv. maši zunaj cerkve so igrali godci. Bilo je lepo,

Dobri starši

trpijo ob misli na trenutek, ko bodo njih otroci na tem, da si zgradijo lastno ognjišče. Vprašanje primerne dote mora za nje biti osrednje vprašanje.

„KARITAS“

poslej ne zavaruje le za slučaj smrti, temveč Vam omogoči, da z nizkimi mesečnimi prispevki oskrbite svojim otrokom primerno doto.

Strah pred starostjo

je prazen za onega, ki je v letih zdravja in življenjskih moči mislil na njo.

„KARITAS“

je uvedla nov način zavarovanja za starostno oskrbo. Dokler si mlad, zdrav in zaslužka zmogčen, zaupaj mesečno zavarovanju »Karitas« malenkost, da si za stara leta zbereš kapital. Obrnite se neposredno na »Karitas« v Ljubljani, palača Vzajemne zavarovalnice, Masarykova cesta 12, na našo podružnico v Mariboru, Orožnova ul. 8, ali pa na potnike in krajevne zastopnike.

da še nobenkoli ne tako. Bilo je veliko ljudi, čeprav je bilo ta dan tudi v Dobju žegnanje. Popoldne ob pol 3. je bila blagoslovitev Boskove slike, govor g. salezijanca Špana o sv. Janezu Bosku in popevane litanije Matere božje. Pri litanijah so lepo peli izletniki. Lepo so po litanijah tudi zapeli pesem o Bosku. Sliko so g. salezijanci s seboj pripeljali. Sedaj bo v naši cerkvi na vidnem prostoru. Po večernici je še bil na trgu govor, godba in petje. Zvečer, ko so se izletniki peljali domov, je bil dež. Bili so potrpežljivi. Rekli so: »Se bomo že doma jutri posušili.« Dne 13. julija smo pa imeli sejem. Bilo je okoli 700 glav živine. Cene so bile slabe. Kar prodamo je poceni, kar kupimo pa drago plačamo. Veste, g. urednik, tudi k nam je prišepala Bog ve odkod šmentana kriza, zdaj pa proč ne gre. Z Bogom g. urednik. Pa še drugi kaj.

Bizeljsko. V strahu in trepetu so se ozirale oči Bizeljčanov v nedeljo 15. t. m. proti nebu. Nad nami so se zbirali gosti temni oblaki, grmelo je, se bliskalo in treskalo — bližala se je huda ura. Vinogradi — naše upanje! Kaj bo? Bog se usmili in prizanesi nam, so šepetale ustnice nas vseh. In Bog se je usmili — vlihl se je dež, a toče ni bilo! Pač pa je zadela nesreča družino Dernikovičovo v Novi vasi. Strela je udarila v hišo, ki je bila v trenutku vsa v plamenu. Ogenj je zajel vse stanovanjsko poslopje, uničil streho, stropne v sobah, uničil je ves letošnji pšenčni pridelek, ki ga je skrbna družina že spravila na podstrešje. Dasi gospodarskih poslopij ogenj ni zajel, ker je hvala Bogu vel baš močan nasproten veter in so bili domačini-gasilci pridno pri delu, trpi prizadeti vendar precejšnjo gmočno škodo. Toda upati je, da bodo dobri Bizeljčani priskočili nesrečni družini na pomoč, da ne bo nesreče zadnje nedelje prebridko občutila.

Pišce. Tudi nam ni prizanesla zlobna roka, ampak je zanetila požar pri posestniku Umek Ivanu, Dednja vas št. 4. Pred nekaj dnevi je začelo ob 2. ponoči goreti na podstrešju hlevov. Domači so vsi trdno spali. Če jih ne bi sosed prebudil pravočasno, bi menda z domačijo vred vsi zgoreli. Tako so pa rešili hišo in živino. Pogorel je le hlev s pritklinami. Škoda je občutna. Bo pač treba paziti na zlobneže, ki ne morejo pustiti tujega premoženja na miru. — Nova maša, ki jo je preteklo nedeljo daroval g. Petančič Franc, je nad pričakovanje lepo uspela. Toliko ljudstva že dolgo Pišce

niso videli. Saj je bila farna cerkev dvakrat premajhna, da bi sprejela vse množice, ki so jo oblegale. Še spoštuje in časti naše verno ljudstvo svoje duhovnike. In tako je prav. — Te dni je občinska uprava izročila po odloku banske uprave cerkvenemu predstojništvu knjižnico razpuščenega prosvetnega društva. Saj pa tudi glasom pravil pripade knjižnica z ostalim premoženjem razpuščenega društva cerkvenemu predstojništvu cerkve sv. Mihaela v Pišecah. Upamo, da bo kmalu zopet začela knjižnica ustrezati svojemu namenu! — Na šolo v Pišce je nazaj dodeljena za šolsko leto 1934-35 gđč. Cetin Rozika iz Dobove. — Vinogradi še dokaj lepo kažejo. Le Bog čuvaj nas toče, vsi v strahu trepečemo, ko se nam skoraj vsak dan bližajo nevihte! Do sedaj pa nam je nebo še prizanašalo. — Kakor je že sporočeno, se je naš Fricl vrnil iz Butal nekaj dni pred novo mašo. Tudi on se je hotel te slovesnosti udeležiti, kajti v Butalah ni kaj takega videti. Toda sedaj pa se mu bi skoraj zgodilo, da bi bil brezposeln, ker se je predolgo mudil v Butalah in so mu vse službe doma drugi zasedli. Ali sam se je odločil, da bo za nočnega čuvaja, da ne bo več nočnih požarov. Saj spati baje tako ne more radi svoje ta boljše polovice, ko samo brunda nad njim, kje se je tako dolgo mudil. Dobravec.

Hoensbroek (Holandija). Društvo Hoensbroek je priredilo 8. julija proslavo 5letnice obstoja društva, predvsem pa 10letnico mašništva č. g. Oberžana. Radi smrti Nj. Visokosti princa Henricka se ni mogla proslava vršiti z godbo in s sprevedom z zastavami. Ob 4. uri so bile slovesne večernice, pete litanije Matere božje in pridiga v farni cerkvi Hoensbroek. Po večernicah se je vršila častna akademija v dvorani de la Haij. Najprvo smo se pustili slikati zunaj na prostem. V dvorani otvoril in pozdravi g. zvezni predsednik Novak navzoče in čestita v dolgem iskrenem govoru č. g. Oberžanu k 10letnici mašništva in želi, da bi dočakal še 50letnico. V imenu društva sv. Barbare Brunsum g. preds. Pučnik. V imenu društva sv. Barbare Lutterade g. Zore. V imenu društva sv. Barbare Herlerheide Štrucelj. Nato domači g. preds. Polšak. Vsi so mu želeli dočakati 50letnico in se hvaležno spominjali njegovih zaslug za Slovence. Nato so se vršile deklamacije. Najbolj so se odlikovala mala Olgica Resnik in Anica Šket; žele so posebno pohvalo. Vsaka deklica kakor tudi fant so podarili jubilanfu šopek cvetlic. Darila njegove slike »knapa«, kakor se je sam izrazil, je bil posebno vesel. Sliko so darovali Slovenci v hvaležen spomin na skupno bivanje v Holandiji. Tudi pevci iz Herlerheide so nam zapeli nekaj lepih narodnih pesmi. Šolski otroci z g. Ažmanom na čelu so tudi prav prijetno zažvrgoleli. Se vidi, koliko truda jo stane, da jih je tako lepo izvežbala. Č. g. pater Teotim je v dolgem govoru orisal zasluge našega jubilanta med Slovenci. Tudi g. Selič, ustanovnik in dolgoletni predsednik društva sv. Barbare je v lepih besedah orisal razvoj društva in prosil, da bi skupno delovali za povzdigo društva. Ob enem čestital č. g. Oberžanu k 10letnici in mu želel še 50letnico med nami Slovenci. Nato se je č. g. Oberžan iskreno zahvalil za darila. Nam v lepem govoru orisal pomen krščanskega društva in nas spominjal naše domovine, da je bilo marsikatero oko rosno. Posebno vesel je bil pa, ko so mu šolski otroci podarili pisma, v katerih je bilo napisano najlepše darilo, koliko sv. obhajil so sprejeli in darovali za njega. H koncu je prišel še g. kaplan Schleiden in domači g. župnik Rösselars, če se je tudi preje oprostil, s pismom čestital g. Oberžanu k 10letnici. Tako se vidi, da imamo Slovenci vseeno

še ugled v Hoensbroek. Sedaj mu pa vsi iskreno čestitamo k njegovi 10letnici in želimo, da bi dočakal še petdesetletnico. Živel naš jubilan!

Hoensbroek (Holandija). Vsa društva sv. Barbare so priredila letos kakor vsako leto božjo pot. Letos smo poromali zopet v Wittem k materi Mariji. Po sv. maši smo obiskali muzej kardinala van Rossum. Nato smo napravili izlet v Epen. Gospod pater Teotim nas je peljal v gozd, da smo se odpočili, kajti pot je bila strma kakor pri nas v Jugoslaviji. Nekateri so bili že malo nezadovoljni, seveda sedaj smo navajeni samo lepih ravnih cest v Holandiji. Smo že skoro pozabili, da smo doma iz hribovite Jugoslavije. Po kratkem odmoru smo se vrnili. Nato smo se ustavili v nekem hotelu, da smo poskrbeli tudi malo za želodec. Bil je tudi lep razgled po hriboviti Belgiji. Za kratek čas nam je igrala godba Brunssum in tudi pevci niso nazadovali. Tako da je bilo dobro preskrbljeno tudi za zabavo. Nazaj grede smo se peljali skozi Valkenburg in obiskali lursko votlino Matere božje, imeli večernice in z godbo na čelu obhod po mestu, nato smo se pa zadovoljni vrnili domov.

Največje letalo na svetu.

Na Rdečem trgu v Moskvi se je vršila zadnje dni velika proslava na čast junakom in brodolomcem v severnih morjih ponesrečenega ledolomilca »Čeljuskina«. Ko je bil potek prireditve na višku, se je prikazalo nad veseličnim prostorom največje letalo na svetu »Maksim Gorki«, ki je prvič preletelo sovjetsko prestolico. Velikansko rusko propagandno letalo je zgrajeno iz zbirki, katere so zbrali ruski izobraženci, kmetje in delavci. Aeroplan je dvajseti stroj, katerega je zgradil znani ruski inženjer Tiepolad iz ruskega materijala. Letalo je dolgo 63 m, tehta 42 ton, pogon oskrbuje 8 motorjev, od katerih proizvaja vsak 7000 konjskih sil. Razven posadke ima v aeroplanu prostora 72 potnikov. »Maksim Gorki« je obenem uredništvo ter leteča posvetovalna dvorana, poseda močno oddajno radio-postaja, kino, fotografski atelje, stavnic in tiskarno. Dana je možnost, da natisnejo cel časopis ali brošure v zraku, dajejo kinopredstave ali prirejajo predavanja. To letalo bo poveljnik ruskih propagandnih letal, kojih vodja bo časnikar Kolcon.

★

Za bodočnost potrebne iznajdbe.

Angleški patentni urad objavlja od časa do časa na podlagi že izdanih patentov seznam za bodočnost posebno koristnih ter prikladnih iznajdb, ki naj bi bile: Tvarina za tlakovanje cest, da bi ostale kljub dežju ter vlažnosti lepo čiste in se ne bi poznali oljnati madeži, katere zapuščajo avtomobili. Nadalje priprava s pomočjo pare za ogrevanje. Ogrevalec bi naj bi tako zgrajen, da bi bilo mogoče zbrati ter ohraniti 95% njegove lastne toplote. — Volna, ki ne bi pri pranju uskočila. Letalo brez ropota. Sredstvo, s katerim bi bila nemogoča obraba pri drgnjenju, ali da bi bila zmanjšana po možnosti. — Res uporabno izrabljanje plime ter oseke. Ke-

mični postopek, s katerim bi bilo mogoče odtegniti vulkaniziranemu gumi-ju žveplo tako, da bi bila ponovno pridobljena sirovana za nadaljnjo uporabo. — Brezalkoholna pijača, ki bi vsebovala prijeten duh ter okus in bi ne bi škodovala. — Treba omeniti, da je že bil izdan na Angleškem patent na umetno zlato leta 1910. V patentni listi ni je zabeleženo, da je mogoče srebro ter celo železo pretvoriti v zlato, če razgrejemo kremenčevo kislino in grafit s pomočjo električne luči. Kljub omenjenemu patentu še vedno priporoča angleški patentni urad za bodoče iznajdbo umetnega pridobivanja zlata.

VSE CENJENE NAROČNIKE, katerim je pošla naročnina, še enkrat opozarjamo, da smo danes priložili položnice, s katerimi naj blagovolijo poravnati naročnino. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta pa 9 Din.

Poslednje vesti.

Domače novice.

Hude nevihte v ponedeljek 23. julija. Po nekajdnevni neznošni vročini je prišlo v ponedeljek do hudih neviht z viharjem ter točo. Neurje je napravilo dokaj škode po mariborski okolici in posebno proti Št. Ilju, na Gorenjskem in na Posavju.

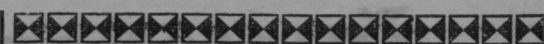
Spremembe pri minoritih v Ptuj. Za gvardijana je izvoljen p. Mirko Godina, dosedanji gvardijan p. Ciril Sparožič je izvoljen za gvardijana v Zagrebu. Dosedanji ravnatelj minoritskega semenišča p. Ivan Butolič je določen za župnika v Pančevo. Novi ravnatelj ptujskega minoritskega semenišča je postal p. Budislav Benvin. Za kaplane pa so določeni: p. Marijan Gojkovšek, p. Danijel Tomšič in p. Božidar Glavač. Dosedanji župnik svetnik p. Alfonz Svet ostane na dosedanjem mestu.

Pobeg kaznjence. Na 18mesečno ječo obsjeni kaznjencec Štefan Strmšek je prisojeno mu kazen prestal v mariborski kaznilnici. Pred tedni so ga spravili v jetnišnico marib. okronžega sodišča, kjer bi naj odsedel še pet mesecev. Dne 23. julija popoldne je pobegnil Strmšek od čiščenja oken v svobodo.

Sam si je končal življenje s strelom v duševni nerazsodnosti posestnik in krčmar Pavel Turner iz Frama.

Nedelja planinskih nesreč. Zadnje nedeljo so ponesrečili v naših slovenskih planinah 4 mladi ljudje. Med ponesrečenimi je ena smrtna žrtev, in sicer 20letni ljubljanski učitelj-ščenik Milan Košir iz Loga pri Kranjski gori. Smrtno nevarno je zadela na Ratitovcu nesreča 29letnega dimnikarskega pomočnika Antona Zidar.

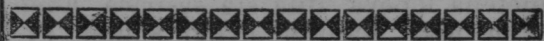
Brezbožna razstava v Ptuj. Kakor smo doznali, bomo imeli v Ptuj od 27. do 30. f. m. v mestni deški šoli poleg gledališča protibrezbožno razstavo, kojo priredi tukajšnji za to sestavljeni odbor. Materijal za razstavo je preskrbel inž. Mesner, kot predstavnik mednarodnega odbora »Pro Deo« v Ženevi. Razstava je imela veliki uspeh v Ljubljani in se priporoča našemu ljudstvu, posebno iz dežele. Vstopnina za osebo 3 Din, za dijake 2 Din. = Vstop otrokom pod 16. letom ni dovoljen.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t. dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t. dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dopisi in prireditve.

Tepanje. Po petletnem obstoju slavi v nedeljo dne 5. avgusta naša Prostov. gas. četa pomemben dan blagoslovitve in otvoritve svojega gasilskega doma. Blagoslovitvene obrede bo opravil ml. g. arhidijakon Tovornik Franc ob 16. uri ob prisotnosti kumic in kumov. Nova zgradba priča o delavnosti in požrtvovalnosti ter daje znamenje vsestranskega umevanja za prekristno humanitarno društvo, katero se sestoji iz naših vrlih kmečkih mož in fantov. Nedelja 5. avgusta bo praznik prave kmečke vzajemnosti, človekoljubja in ljubezni. Zato vsi iskreno vabljeni v lepih Tepanjih, kjer se po dovršenem cerkvenem obredu vrši pri novem gasilskem domu prijetna gasilska veselica s sodelovanjem godbe in drugih veseličnih točk. Mladi gasilski četi in njenemu agilnemu odboru k slavju in agilnemu delu »iskreno čestitamo!«

Iz zagrebške torbe. Tako lepega praznika kot preteklo nedeljo pa Slovenci v Zagrebu že dolgo nismo imeli. Saj nam je bila vsem, kakor družinski praznik, ker nas je obiskal naš »slovenski oče« nadškof Jeglič. Skromna cerkvena se je to nedeljo odela bolj praznično. Cvetja in bršlina so nanese dekleta, in še napis je bil prevzvišenemu v pozdrav. Pa nadškof ni prišel uradno in s parado, marveč kot star znanec, ki že vse naše obraze pozna. S prijaznim nasmehom in vedro besedo nas je razveselil, ko smo mu izročili besede naših pozdravov in prinesli cvetja. Prevzvišeni je sam opravil sveto mašo in pri govoru opozoril na one smernice življenja, ki so nam v mestnem vrvežu najkoristnejše za vsak dan, da ne zdrknemo iz pota božjega... Pevci so se pa tudi še prav posebno potrudili tako, da so zaslužili in tudi dobili priznanje prevzvišenega.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Pridno tročlansko družino rabim za posestvo, in služkinjo. Vetrinjska 6, Maribor.

Dva fanta se oddata za pastirja. Satler, Gubčeva 19, Maribor.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Ukradeni dijamant v jabolki.

V gradu Chantilly pri Parizu, ki je bil svojčas last rodbine Conde, je sedaj državni muzej. Muzej hrani med drugimi znamenitostmi ter dragocenostmi veliki dijamant družine Conde.

Pri tatvini Conde dijamanta sta igrala glavno vlogo dva moža, ki nikakor nista bila kaka že preizkušena ter premetena lopova. Bila sta sestriča. Eden se je pisal Kauffer, drugi Souter. Prvega je spremljala nesreča pri vseh njegovih podvzetjih, drugi je bil po poklicu šofer in prepričan, da se v tej službi ne povspe do bogznaj česa. Lepega dne sta se sestriča srečala v Parizu na ulici, kjer sta se začela razgovarjati, na kak način bi se z lahkoto ter naglo dokopala do denarja. Pogovor je nanesel tudi na grad Chantilly in Kauffer je bil koj za načrt, da bi izmaknila iz muzeja znani dijamant.

V temni oktoberski noči sta načrt tudi izvedla. Sreča jima je bila tolikanj ugodna, da ju ni zasačil pri tatvini nobeden od muzejskih paznikov. Odnesla sta samo dragoceni kamen, vse drugo sta pustila na miru. Saj bi ju bil izkupiček za dijamant zadostno preskrbel za celo življenje.

Iz muzejskega gradu sta se vrnila v Pariz, kjer sta v neki krčmi slavila naklonjenost usode pri tako veliki tatvini.

Koj drugi dan za tem se je raznesla po Parizu vest, da je zginil iz muzeja znameniti Conde-dijamant, in sicer tako, da ni preostala za uzmovičem nikaka sled. Vse je bilo prepričano, da je vodstvo muzeja v zvezi s tatvino, ker bi bilo sicer izključeno izginutje tolike dragocenosti.

Oba tatova sta tudi računala, da ne smeta z ukradenim žlahtnim kamnom takoj na trg. V neznatnem hotelu sta si najela sobo, dijamant sta skrila v jabolko in to sta položila na peč, da jo je lahko vsakdo videl, ki je stopil v sobo.

Povsod so stikali za storilcem. Vse mogoče proslule francoske lopove so zaprli in jim skušali dokazati tudi to tatvino. Vse zaman! Nikomur se niti sanjalo ni, da bi se bila lotila take tatvine dva čisto navadna potepuha!

Znamenitemu francoskemu detektivu Benvistu je bila poverjena naloga izsleditve krivca. Benvistu sta vzbudila oba moža, stanujoča v hotelu, pozornost. Napravil je v njuni sobi hišno preiskavo, videl jabolko na peči, a o kakem dijamantu ni bilo ne duha in ne sluha!

Od tatvine v muzeju so minuli celi tedni. Lepega dne je opazila že nagnito jabolko na peči 19letna sobarica. Da bi sad popolnoma ne segnil, ga je vzela s peči in ugriznila vanj. Pri ugrizu je zadela z zobmi na nekaj trdega, razklala je sad, katerega sta pustila oba štanovaleca brezbržno na peči, ter je odkrila skrivnost, ki je ležala liki mora nad celim Parizom. Nenadno najdbo je zaupala vratarju, ki je poklical po-

licijo. Tatova so zaprli ter obsodili na dosmrtno prisilno delo, dijamantno dragocenost so vrnilo državnemu muzeju.

★

40 tolovajev zadelo na milijonski zaklad.

V Indiji, nedaleč od mesta Sirsa v Hissa-pogorju, je zadelo 40 roparjev na zakladnico, katero izpraznjuje sedaj in spravlja na varnost posamezne dragocenosti indijska starinoslovska komisija.

Tolovajska banda je pribežala iz Pandšaba mimo mesta Sirsa v Hissa gorovje, ki je polno podzemeljskih votlin ter razpoklin in nudi dovolj skrivališč.

Danes govori vse po Indiji o Hissahribovju, katerega stražita policija in vojaštvo. Še pred kratkem se ni zmenila živa duša za imenovano gorovje. Eden od tolovajev 40 članske družbe si je hotel poiskati ugodno ležišče in je plezal kvišku po steni v votlini. V jami je zadel na iz skale izklesan kip, ki predstavlja eno od indijskih božanstev. Ko se je dotaknil kipa, da bi se povspel še višje, se je pomaknil kip v notranjost skale. Kip se je zasukal na znotraj in tolovaju je bil odprt vhod v hodnik, ki je peljal nekam naprej.

Najditelj skrivnega hodnika je poklical tovariše. Celotna banda pa je bila pri pogledu na zagonečno odkritje strahopetna in nobeden se ni upal, da bi prodiral naprej po hodniku. Roparji so z žrebom določili onega, ki bi se podal prvi na pot. Izžrebani je zvil iz kosov svoje obleke bakljo ter jo omočil s kozjo mastjo. Z gorečo plamenico se je odpravil dalje v — negotovost. Po 100 korakih se je razširil prvotno ozki hodnik in je končal v široki oboklini. V prostorni dvorani je bilo polno omar ter košar, iz katerih so ga vabili biseri ter zlato. Pri pogledu na toliko bogastvo, pravzaprav nagromadeno na enem kupu, je bil tolovaj toliko zmešan ter presenečen, da je zagrabil bogato ter z zlatom obloženo obleko in je zbežal zopet nazaj v dnevno svetlobo.

Zunaj je poročal tovarišem, kaj je našel ter videl. Vsi bi ga bili proglasili za blaznega, da jim ni pregnala obsodbe na ponorelo plat z zlatom in dijamanti posuta obleka.

Roparji so si med seboj prisegli, da ne bo nikdar se podal samo eden v odkrito podzemeljsko zakladnico in da ne bodo izdali nikomur skrivnosti. Šlo je predvsem za to, da bi odvrnili od najdenih zakladov pozornost oblasti v Sirsi. Hoteli so si osigurati s pomočjo zlate obleke posest hriba, v katerem se je skrivala zakladna votlina. Eden od družbe se je podal v Sirso, kjer je zvedel, da pripada hrib nekemu mlinarju v Ferozepuru v pokrajini Pandšab. Najbolj brihten ropar je odpotoval v Ferozepur, kjer bi naj kupil z izkupičkom za dragoceno obleko zakladni hrib.

Mlinar je imel že mnogo opravka z lopovi in je postal pozoren ter radoveden, ker mu je ponudil tujec za ničvredno skalovje tako visoko odkupnino. Ni prekinil pogajanj z roparjem, pač pa je pošlal svoje ljudi v Sirso, kjer naj pozvedo, kako in kaj je s hribom.

Odposlanci so se kmalu vrnilo. Našli so bando, katere član je bil kupec, v pijanem stanju v eni od številnih votlin. Iz pogovorov roparjev so zvedeli, da gre za zakladnico, ki počiva nekje v notranjosti pogorja.

Mlinar se je odpravil sam v Sirso, odkoder je vzel seboj policijsko spremstvo. Zadelo so na roparje v votlini, a niso hoteli izdati v treznem stanju ničesar. Pri natančnejši preiskavi podzemeljskega prostora je naletel eden od policistov domačinov na že omenjeni kip, ki mu je pokazal vhod v z dragocenimi skrivnostmi napolnjeno dvorano.

Danes preiskuje eno najbogatejših najdb državna komisija, ki še pa ni končala svojega dela in še ni obelodanila poročila koliko in kaj je bilo v celih kupih shranjenega v v skalo usekanem skrivališču.

★

25 let v celici smrti.

V bolnici amerikske kaznilnice leži na prehladu osiveli mož. Pred nekaj dnevi so ga prinesli iz celice smrti, v kateri je čakal na smrt obsojeni na svojo zadnjo uro. Obsojeni se piše Arhibald Herron in je star 75 let. O njegovi preteklosti obširno razpravlja amerikske časopisje. Nekoč se je preživljal kot podkovačni kovač in je bil znan pijanec v okolici vasi Metuchen. Junija 1908 je ustrelil uradnika in radi tega zločina je bil obsojen na smrt. V državni kaznilnici v New Jersey bi ga naj bili usmrtili s pomočjo električnega stola. Prvič je zavlekel izvršitev smrtno obsodbe njegov zagovornik radi nekega pogreška v razsodbi. Decembra 1908 so določili usmrtitev na 30. marca prihodnjega leta. Kratko pred omenjenim dnevom je zapovedal sodnik, ki je izrekel smrtno obsodbo, naj preiščejo obsojenčevo zdravstveno stanje. Zdravniki so opazovali Herrona celih pet let. Ves ta čas je prebil mož v celici za na smrt obsojene. Slednjič so na njegovo smrtno obsodbo pozabili. Lepega dne je umrl sodnik, ki ga je sodil in od tedaj je ponehalo vsako navodilo, kaj se naj zgodi s Herronom. Celih 25 let je živel obsojeni kot popolen samotar, ki ni smel biti v nobenih stikih z drugimi kaznjenci. Jedel, spal in živoraril je povsem osamljen med štirimi stenami. Šele pred kratkem se je toliko prehladil, da so ga morali spraviti v bolnico. Tamkaj je prišel zopet v dotiko z zunanjim svetom. Njegov samotarski način življenja ga je toliko oplašil, da ne upa z nikomur govoriti in hušne pred vsakim, ki ga nagovori, pod posteljo.

★

Pri **ranah, poškodbah, opeklinah, krastah, lišajih, turih, starih ranah** morete s sigurnostjo uporabiti „**FITONIN**“ Steklenica Din 20.— v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50.—. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno „Fiton“ dr. z o. z. Zagreb I-73. Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Motorno kolo znamke »Indian« s prikolico za takojšnjo uporabo z dobro pnevmatiko odda za 6000 Din mlekarna Bernhard, Maribor. 746

Tovorni avto za takojšnjo uporabo z dobro pnevmatiko odda za 4000 Din mlekarna Bernhard, Maribor. 745

Zalogo letnega blaga prodaja po znižanih cenah Tušak Josip, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. gor. Priporoča pa se vsakemu za jesenski in zimski nakup! 748

Kupim manjši mlin ob prometnem kraju. Mauko, Cirkovce 65. 749

Šivilja išče službo. Najrajši v kakšno trgovino. Naslov v upravi. 750

Takoj se sprejme oženjen organist. Prednost imajo rokodelci. Na račun cerkvena gostilna. Župni urad Sv. Vid n. V., Mislinje. 752

Kupim bukove in hrastove cepanice kakor tudi bukove in hrastove okroglice. Ponudbe poslati na Jos. Osolin, Laško. 751

Vinotoč Vurberk otvoren. Prvovrstna grašinska vina. Lep razgled. 734

Ženska, samska, 30—45 let stara, delavna, poštena, se v večji trgovski hiši za vsa hišna in gospodinjstva dela takoj za stalno sprejme. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. 737

Novo zidano hišo se poceni prodaja. Frankopanova ulica 2, Pobrežje, Maribor. Vpraša se gostilna Štok. 738

Za kritje zvonika neke cerkve se potrebuje kritnega kamenja za ca. 150 m². Ali ima katera cerkev še staro v zalogi? Ako ne, kje bi se dobilo tako kamenje, in po kateri ceni, staro ali novo? Odgovor na upravo lista. 739

Starejši hlapec išče službe h konjem ali živini. Izve se v Petrovčah št. 8. 740

Seno, lansko, sladko ali polsladko ali letošnje, dobava avgust, kupim. Ponudbe pod »Prvovrstno blago« na upravo »Slovenskega gospodarja« Maribor. 741

Za cerkveno perilo dobite najlepše ročno klekljane čipke v trgovini ročnih del Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica. 742

Gostilno in trgovino, oboje vpeljano, na najprometnejši točki, pri fari cerkvi, 3 km od Celja, prodam za ceno 195.000 Din. Josip Šalamon, Teharje. 743

Kupim manjše posestvo v lepi legi, blizu fare in železnice. Ponudbe na naslov L. I. p. g. Šmid, Nova vas, Sv. Jurij ob juž. žel. 744

Manjšo hišo, dobro ohranjeno, s sadnim vrtom in pitno vodo. V okolici Celja do Ponikve, ozir. Šmarja pri Jelšah. Takoj kupim. Natančne ponudbe na I. Strajnar, Celje, Prešernova 11. 733

Orglje, nove, primerne za vsako cerkev ali kapelo, se prodajo za 15.000 Din. Naslov v upravi. 731

Prodamo 5 lustrov, uporabnih za plin in elektriko in primernih za cerkve ali manjše dvorane. Interesenti se naj oglašijo v Posojilnici, Maribor, Narodni dom, 718

Vinograd v Halozah se kupi. Pismene ponudbe na Agenturo Pichler, Ptuj, Panonska ulica. 726

Krojaškega vajenca sprejemem iz poštene hiše. Naslov v upravi lista. 724

Sprejemem enega vajenca za pekovsko obrt, ne čez 18 let star, močen in zdrav, z vso oskrbo. Učna doba tri leta. Žurman Ivan, pekarna, Slovenska Bistrica. 723

Prodam dva mlinska kamna. Gornik Jožef, Ruperče 36, Sv. Margareta ob Pesnici. 720

Iščem posojila 2000—3000 Din na vknjižbo proti dobrim obrestim. Naslov v upravi. 722

Organist in cerkvenik, samski, kateri je izučen krojač ali pa zna pletarsko obrt, se sprejme. Ponudbe upravi »Slov. Gospodarja«, Maribor, pod »Organist«. 719

Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene brzoparilnike Alfa, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg št. 4. Vzajem kot plačilo tudi »vložne knjižice« Mestne hranilnice, Spodnještajerske posojilnice in posojilnice Narodnega doma. 728

Prodam rodovitno posestvo 28 oralov. Reka p. Hoče. Naslov v upravi. 713

Zamenjam en železni kotel za drve. Naslov v upravi. 736

Denar doma ne nese obresti, ni varen! Jugoslovanska hranilnica, Kralja Petra trg, izplačuje cele vloge takoj! Domači hranilniki brezplačno! Iztrjuje vse račune! Nov način posebne male štednje. Daje kratkoročna posojila! 707

Mostin, moštna esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače, samo v drogeriji M. Kanc, Maribor, Slovenska ulica. 577

Viničar z štiri dobrimi delovnimi močmi se takoj sprejme pri Twickeljevem posestvu Grajski marof, Krčevina pri Mariboru. 725

Vsled delne likvidacije svojega podjetja prodaja poceni: tovorni avto, šestsežni osebni avto in motorno kolo s prkolico. Mlekarna Bernhard, Maribor. 698

Gunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, stari papir in ovčjo volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 650

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Cena steklenici 20 Din. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 663

Svarilo! Po deželi se pojavljajo razni brezposelni neizučeni kamnoseški delavci, ter se izdajajo kot pomočniki, poslani od raznih tvrdk, ter s svojim nestrokovnjaškim delom kvarijo nagrobna dela. Zato svarim vse pred temi šušmarji (fušarji), da ne izročajo takim nobenega dela. Zahtevajte od njih pooblastila s tvrdkinim žigom. Matija Rozman, kamnoseški mojster. 729

MLIN JOSIP ROSENBERG menja letos zopet v polnem obsegu vse vrste žita in daje najvišje odstotke.

REVIGAL

proti kožnim boleznim,

Reg. pri Min. Soc. Pol. in Nar. Zdr. v Beogradu. Ime zakonom zaščiteno, kontr. št. 9407-9-10. Izdelovalec:

LEKARNAR BRANISLAV MONDINI, SLOVENSKA BISTRICA (Dravska banovina). Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934. 735

Slovenski fantje!

Vam je Slomšek zapustil najlepšo dediščino, knjigo:

Življenja srečen pot

Slovenci bi radi, da bi naš Slomšek prišel na oltar. Pa ta naša želja ne bi bila tako resna, če bi vsak slovenski fant ne hotel imeti Slomškove knjige, ki jo je za fante napisal, če bi vsaka mati, vsak oče ne skrbel za to, da bi sin vsako nedeljo šel v cerkev s Slomškovim molitvenikom v roki. V današnjih razmerah, ko razne organizirane družbe niso mogoče, je mogoča ena skupnost, skupnost Slomškovega duha, ki se ga bodo fantje navzeli iz tega molitvenika. Ta Slomškov duh bo ohranil naše fante zveste Bogu in narodu. Zato, slovenski fantje, sezite po knjigi: »Življenja srečen pot«! Knjiga, ki v obliki ličnega molitvenika obsega 380 strani, stane vezana z rdečo obrezo Din 14.—, z zlato obrezo Din 20.—, v usnje in z zlato obrezo Din 30.—. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Obiščite Maribor!
III. mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934.

Velika kulturna in gospodarska revija mariborskega okrožja. Razstave, sportne prireditve, gledališke predstave pod milim nebom, mednarodni šahovski turnir, zabavišče z velemestnimi atrakcijami, velik ognjemet na Mariborskem otoku itd.

50% popusta na železnici in parnikih.

Vsakovrstno kupuje po najvišjih cenah Ackermanov nasl. A. Kindl, Ptuj. 590

ZLATO
Pletene jopice

po Din 29.— dobite samo v
TRPINOVIEM BAZARJU
 Maribor, Vetrinjska ulica 15. 694

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Veliko skladišče rabljenega železja
 kakor cevi, traverze, kovno in lito železo, vsakovrstne kovine ter raznovrstnih poljedelskih strojev in kose po 5 Din komad dobite pri **Justin Gustinčič v Mariboru, Tattenbachova ulica 14.** Istotam kupujem po najboljših cenah vsakovrstne stroje, železnino in kovine. 700

Mrliškim oglednikom!

Ker želimo razprodati dosedanjo zalogo tiskovin za mrliške oglednike, dajamo vsem 30% popusta, dokler traja zaloga.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
 Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

167

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Vs denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode. vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.